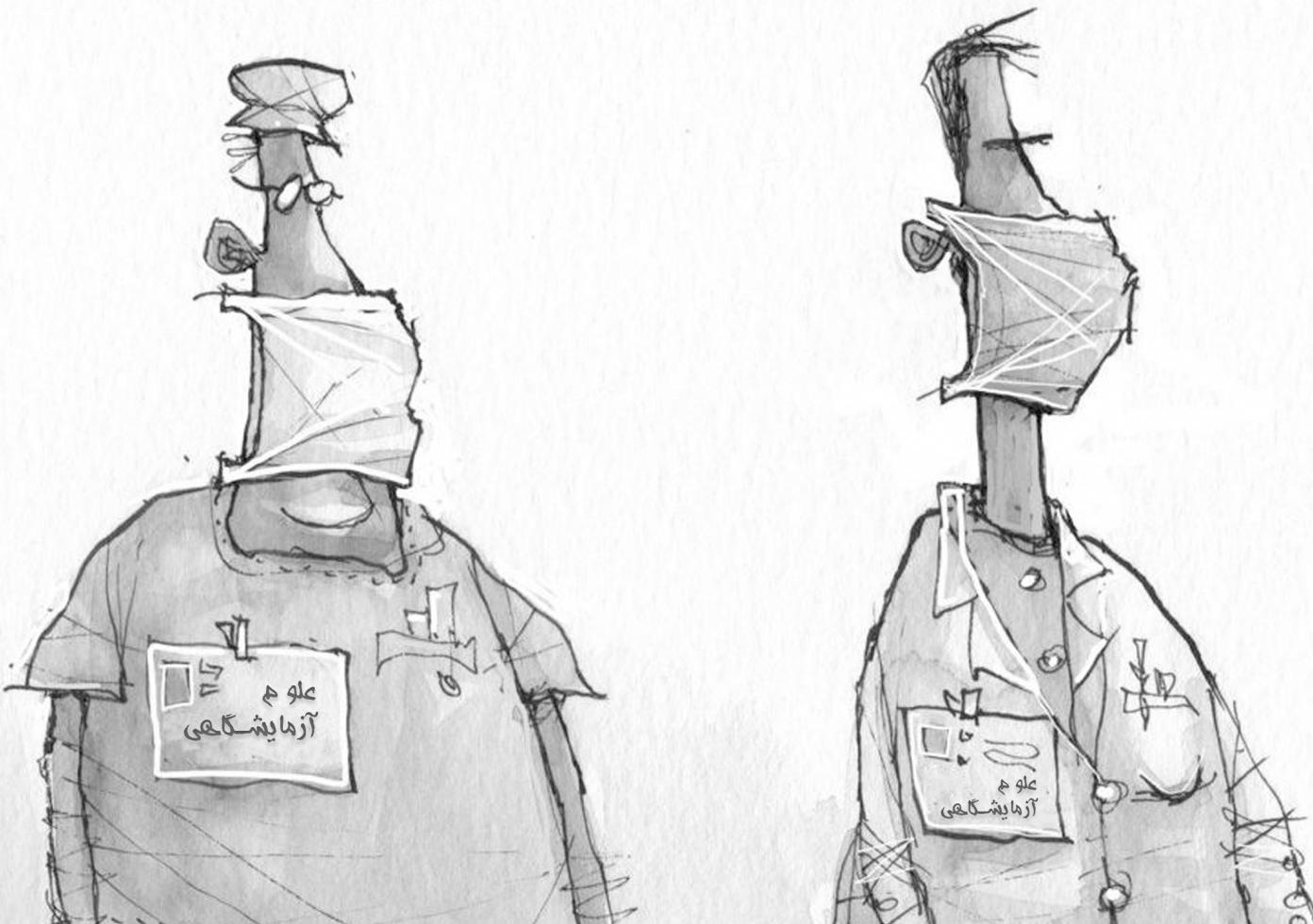

بُلْبُل

واکسینه شویم

ضروری برای
هر فردی

طراح: مرتضی حق دست

به نام خداوند بخشند و مهربان

شناختن

صاحب امتیاز نشریه: انجمن علمی علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی وارستگان

مدیر مسئول: امیرحسین عبادی

سردبیر: مرتضی حسن دخت

ویراستاران: عارفه چراغچی، مینا نیک بختان، نگین نجمی، فردیس فروزان، شادی سعیدی، محمدرضا عبدی، مائدہ وکیلی‌نیا

طراح و صفحه آرا: آناهیتا خسروی

طراح جلد: مرتضی حسن دخت، علی کشاورز

عکاس: زهرا پرهنر، سید جواد جوادی، سعیده طاهری، آناهیتا خسروی

تدوین: صبرا مقدم، مرتضی حسن دخت

هیئت تحریریه: امیرحسین عبادی، نسترن قربانیان، مرتضی حسن دخت، علی کشاورز، علی نعمتی، یگانه بندار، زهرا جوادی
یگانه صادقی، زهرا پرهنر، عارفه چراغچی، محمدرضا عبدی، نیلوفر نصفه کار، سعیده طاهری، سید جواد جوادی، آناهیتا خسروی

فهرست

خوش اومدید به لبوسیت...

به نام آنکه تن را نور جان داد خرد را سوی دانایی عنان داد

سلام خدمت یکایک شما دانشجویان محترم دانشگاه علوم پزشکی وارستگان

اینک به همت تلاش دوستان ما در مجموعه نشریه لبوسیت، توانستیم وظیفه‌ی خود را به انجام رسانده و دومین شماره از نشریه لبوسیت را در فصل پاییز تقدیم شما خوانندگان عزیز و جویندگان علم نمائیم.

در نشریه لبوسیت سعی شده است مطالب بروز و مفید جهت استفاده شما دانشجویان عزیز فراهم شود. امیدوارم توانسته باشیم گامی هر چند کوچک در جهت ارتقاء سطح علمی شما عزیزان برداشته باشیم.

برخود لازم می‌دانم از تمام اساتید فرهیخته، دانشجویان عزیز و علم دوستان بزرگوار که با نشریه نهایت همکاری را داشته‌اند و همچنین از استاد مشاور خانم دکتر حسن زاده، مرتضی حسن دخت و آناهیتا خسروی سردبیران خستگی ناپذیر و هیأت تحریریه گرانقدر نشریه کمال سپاس گزاری را داشته باشم.

تداویم انتشار نشریه بدون مشارکت شما امکان پذیر نخواهد بود. از همین تربیون از شما عزیزان علاقه مند برای همکاری با این نشریه دانشجویی دعوت به عمل می‌آید. بی صبرانه منتظر پیشنهادات و نظرات شما هستیم. موفق و پایدار باشید.

امیرحسین عبادی
ورودی ۹۷۱

لبوسیت

و اما سری دوم لبوسیت

راهی که نشریه‌ی لبوسیت برای خود برگزیده است، آموزش، به روزرسانی و فراهم کردن اوقاتی خوش برای جامعه علوم آزمایشگاهی است. به نظر می‌رسد بتوان این رویکرد را، راه متفاوتی در فضای دانشگاه و جامعه علوم آزمایشگاهی قلمداد کرد.

نگاه ما به «لبوسیت» به عنوان یک منظومه‌ی فکری، جامع و مفرح می‌باشد؛ در هر شماره از این نشریه اطلاعات و تحلیل‌های گوناگون و در حدامکان، عمیق و پرمغزی به مخاطبان عرضه می‌کنیم.

در این شماره از نشریه، گستره بیشتری از دنیای علوم آزمایشگاهی از قبیل بیوشیمی، خون‌شناسی، میکروب‌شناسی و ... را پوشش دادیم و در اختیار شما عزیزان قرار میدهیم و سعی شده است تمامی سلایق مختلف شما عزیزان را پوشش بدهیم.

در آخر هم حاصل تمام تلاش‌ها و ذوق و قریحه نداشته‌ی مان (!) در معرض قضاوت شما. ما را از نقدهای خود بی‌نصیب مگذارید ...

همچنین در پایان لازم می‌دانیم از تمامی اساتید فرهیخته و عزیزمان که در این سری از نشریه با ما همکاری لازم را داشتند تشکر و قدردانی کنیم و امیدواریم با تلاش‌های پی در پی رفقای هنرمندان در نشریه لبوسیت نظاره گر موفقیت و پیروزی تک تک شما عزیزان در آینده نزدیک باشیم.

یا علی

حسن دخت - خسروی

مرتضی حسن دخت
ورودی ۹۷۲

آناهیتا خسروی
ورودی ۹۸۱

سر مقاله

تأیید اجتماعی می تواند، مانند زمانی که اعضای فرقه های مذهبی دست به خودکشی دسته جمعی می زنند تمامی فرهنگ ها را زمین گیر کند. آزمایشی ساده که در دهه پنجاه به همت سالومون آش، روانشناس مشهور، انجام شد ثابت کرد چگونه فشار جمعی می تواند شعور انسان را تحت تأثیر قرار بدهد. به یک شخص، یک خط روی کاغذ نشان داده می شود که کتار آن سه خط دیگر با شماره های ۱، ۲ و ۳ بودند، یکی کوتاه تر، یکی بلند تر و یکی دقیقا هم اندازه ای خط اصلی. آن فرد باید شخص می کرد کدام یک از آن سه خط با خط اصلی مطابقت دارد.

اگر آن شخص در اتاق تنها باشد، پاسخ صحیح می دهد و عجیب هم نیست، چرا که کار واقعا ساده ای است. حالا پنج نفر دیگر وارد اتاق می شوند و شخص تحت آزمایش نمی داند آنها نقش بازی می کنند. آنها یکی پس از دیگری پاسخ غلط می دهند و با این که واضح است جواب صحیح شماره ۳ است، شماره ۱ را انتخاب می کنند. بعد نوبت به

شخص موردنظر می رسد. در یک سوم موارد، او هم برای اینکه پاسخش با پاسخ دیگران همخوانی داشته باشد جواب اشتباه می دهد.

چرا این گونه عمل می کنیم؟ خب، در گذشته، دنباله روی از بقیه، راهکار مناسبی برای بقا بود. فرض کن که پنجاه هزار سال قبل، با دوستان شکارچی خودت برای گشتن به سرنگتی (دشتی پهناور در شمال تانزانیا که دارای گونه های مختلف پستانداران است) رفته بودی و ناگهان دوستانت فرار می کردند. چه کار می کردی؟ همان جا می ماندی؟ غرق فکر می شدی و سبک سنگین می کردی آیا چیزی که به آن نگاه می کنی شیر است یا چیزی شبیه شیر است که در

اگر پنجاه میلیون نفر چیز احمقانه ای بگویند، آن چیز کماکان احمقانه است!

در مسیر یک کنسرت، سریک چهارراه با گروهی از آدمها مواجه می شوی که همه به آسمان خیره شده اند. بدون اینکه فکر کنی، تو هم به بالا زل می زنی.

چرا؟ تأیید اجتماعی.

وسط کنسرت، زمانی که تک نواز اوج هنرمنایی اش را به نمایش می گذارد، یک نفر شروع به کف زدن می کند و ناگهان

همه حضار با او همراه می شوند. تو هم همین طور، چرا؟

تأیید اجتماعی.

بعد از کنسرت به رختکن می روی تا کتت را برداری، می بینی مردم چگونه سکه ای به عنوان انعام در بشقاب می گذارند، هر چند هزینه هی خدمات در پول بلیت لحاظ شده. چه کار می کنی؟ احتملا تو هم انعام می دهی.

تأیید اجتماعی، که گاهی سخت

گیرانه از آن به عنوان غریزه ای جمع گرایی یاد می شود، تأکید دارد افراد وقتی مثل بقیه عمل می کنند که احساس می کنند رفتارشان درست است. به عبارت دیگر، هر چه تعداد بیشتری از مردم عقیده خاصی را دنبال کنند، ما آن عقیده را بهتر (درست تر) می پنداشیم. هرچه تعداد افرادی که رفتار خاصی را بروز می دهند بیشتر باشد، این رفتار از سوی دیگران مناسب ترازیابی می شود. البته که این امر مضحك است.

تأیید اجتماعی عامل اصلی ایجاد حباب و نگرانی در بازار بورس است. آن را در مدد تکنیک های مدیریتی، سرگرمی ها، مذهب و رژیم های غذایی می توان دید.

کشید. اگر از هر یک از حاضران جداگانه و به طور ناشناس سؤال می‌شد، احتمالاً هیچکس به چنین پیشنهاد احمقانه‌ای پاسخ مثبت نمی‌داد.

صنعت تبلیغات نیز از ضعف ما در قبال تأیید اجتماعی حسابی استفاده می‌کند. در مواردی که وضعیت نامشخص باشد، این قضیه خوب کار می‌کند (مثل تصمیم‌گیری بین انواع اتومبیل‌ها، محصولات نظافتی، محصولات زیبایی و...). که هیچ مزایا و معایب آشکاری نسبت به هم ندارند) و جاهایی که افرادی مثل «من و شما» ظاهر می‌شوند.

بنابراین، هر وقت یک شرکت ادعا کرد محصولاتش به خاطر ((شهرت بیشتر)) بهترند، بدین باش. چرا یک محصول صرفاً به خاطر اینکه بیشتر به فروش می‌رسد بهتر باشد؟!

و جمله‌ی حکیمانه‌ی سامرست موام را به خاطر بسپار؛ «اگر پنجاه میلیون نفر چیز احمقانه‌ای بگویند، آن چیز کماکان احمقانه است.»

واقع حیوان بی خطری است که می‌توانست منبع پرتوئین مناسبی برایت باشد؟ خیر، تو هم به سرعت دنبال دوستانت می‌دویید. بعدها، وقتی احساس امنیت می‌کردی، می‌توانستی به این که آن «شیر» در واقع چه چیزی بوده فکر کنی.

کسانی که متفاوت با گروه رفتار می‌کردند- که مطمئنم تعدادی این چنین بوده‌اند- از چرخه‌ی حیات خارج می‌شدند. ما نوادگان بی واسطه‌ی کسانی هستیم که از رفتار دیگران پیروی کردند. این نمونه آنچنان عمیق در وجود ما ریشه دوانده که امروز هم از آن استفاده می‌کنیم، حتی در موقعی که قرار نیست کمکی به زنده ماندن ما بکند، که در اکثر اوقات این طور است.

فقط در برخی شرایط محدود است که تأیید اجتماعی مفید واقع می‌شود. مثلاً، اگر در شهری خارجی گرسنه شوی و رستوران خوبی نشناشی، منطقی است رستورانی را انتخاب کنی که پر از افراد محلی است. به عبارت دیگر، تو از رفتار محلی‌ها پیروی کرده‌ای.

در برنامه‌های گفت و گو محور و طنز، با گذاشتن صدای ضبط شده‌ی خنده در لحظات مهم و تحریک مخاطبان برای خنده‌یدن، از تأیید اجتماعی استفاده می‌شود. یکی از تاثیرگذارترین و البته پردرسرین موارد این پدیده، سخنرانی معروف جوزف گولز، وزیر تبلیغات نازی‌ها، در سال ۱۹۴۳ در برابر حضار پرعدد بود (این سخنرانی را در یوتیوب ببین). زمانی که اوضاع جنگ برای آلمان بد و بدتر می‌شد، او از حضار پرسید «آیا خواهان یک جنگ تمام عیارید؟ در صورت لزوم، آیا خواهان جنگی تمام عیارتر و افراطی تراز آن چیزی که امروز می‌توانید تصور کنید هستید؟» جمعیت فریاد

امیرحسین عبادی
۹۷۱

حرف حساب

در دومین حرف حساب لبوسیتی روی صحبتمن فقط و فقط با دانشجویان رشته‌ی علوم آزمایشگاهی و پاتولوژیست‌ها و مسئولین فنی آزمایشگاهی تشخیص طبی است.

در این حرف حساب می‌خواهیم بینیم واقعاً یک کارشناس علوم آزمایشگاهی با خودش در بازار کار چندچند است؟!

چندی پیش، دغدغه‌ی اصلی و اساسی جامعه‌ی علوم آزمایشگاهیان، بازار کار نا به سامان و ناعادلانه منحیث استخدام افراد با تخصص‌های غیر مرتبط در بخش فنی آزمایشگاه‌های تشخیص طبی بود. شاید زمانی که دانشجو بودیم حرف و حدیث‌ها در بازار کار این رشته کم و بیش به گوشمان می‌رسید اما چون پا به عرصه‌ی بازار کار آزمایشگاه نگذاشتند بودیم؛ درک درست و حس مشترک نسبت به فارغ التحصیلان این رشته برای بازار کار نداشتیم.

اما از وقتی قدم به قدم پا در عرصه‌ی بازار کار تخصص خود گذاشتیم؛ واقعاً درد عظیمی را حس کردیم. چه هنگام؟!

هنگامی که می‌دیدیم مسئول فنی آزمایشگاه، تنها به واسطه‌ی پرداخت حقوق کمتر، استخدام یک کارشناس با مدرک غیر مرتبط مثل ریاست شناسی یا حتی جغرافی را به استخدام یک کارشناس علوم آزمایشگاهی ترجیح می‌دهد.

درد به اعمق وجودمان رخنه می‌کرد هنگامی که در پاسخ سوالمان از بعضی از مسئولین فنی آزمایشگاه‌ها مبنی بر دلیل ترجیح استخدام یک کارشناس با رشته‌ی غیر مرتبط، این پاسخ را می‌شنویم که: ((کار آزمایشگاه یک کارآشپزی است، با دو هفته آموزش، کارشناس هر رشته‌ای می‌تواند کار آزمایشگاه را با حقوق کمتر انجام دهد)).

و جالب است وقتی که می‌بینی همان مسئول فنی هنوز نمی‌داند که نگه داشتن سرم یا پلاسمای بیمار در دمای اتاق چه فاکتورهایی در آن را به صورت کاذب افزایش یا کاهش می‌دهد!

و یا نمی‌داند که آنالیز نمونه‌ی ادرار حداکثر بیش از ۲ ساعت بعد از نمونه گیری بی معناست!!!!.

خب البته دور از انتظار هم نیست؛ چنین مسئولی کار آزمایشگاه را با پختن قرمه سبزی یکی می‌داند، که شاید هر چه قدر نمونه در محیط بماند و دیرتر آنالیز را انجام دهد مانند خورشت قورمه سبزی بیشتر جا می‌افتد!!!

عصبانیت در وجودمون زبانه می‌کشید هنگامی که می‌دیدیم سهممان از آزمون استخدامی با سوالات سخت و چالش برانگیز تازه بعد از آن همه مطالعه می‌شود: مشهد، علوم آزمایشگاهی دو نفر!!!

و ناگفته نماند که حتی در این تعداد دو نفر هم سهمیه به چشم می‌خورد!!! و دیگر چه ظرفیتی باقی می‌ماند برای من و توی بدون سهمیه!!!

خلاصه که با بزرگ شدنمان و پا گذاشتن در عرصه‌ی اقتصادی و کاری رشته تحصیلی مان، روز به روز به این مسئله فکر می‌کردیم که با حضور این همه مشکلات و چالش‌هایی که بر سر راه رشته‌ی علوم آزمایشگاهی در بازار کار وجود دارد؛ جا دارد که جامعه‌ی علوم آزمایشگاهیان به جامعه‌ی سفیدپوشان گمنام مشهور شود.

تا این که در هفته‌های اخیر پیغامی من باب اعطای نظام به رشته‌ی علوم آزمایشگاهی کمی از نگرانی جوانان تحصیل کرده در این رشته‌ی مهم و پرکاربرد را کمنگ کرد. اما هنوز عده‌ی عظیمی از ما دانشجویان علوم آزمایشگاهی نمی‌دانیم که اعطای نظام به رشته‌مان چه فایده و مزایایی برای ما دارد.

اعطای نظام به رشته‌ی علوم آزمایشگاهی به این معناست که کارشناسان رشته‌های غیر مرتبط جهت کار در آزمایشگاه مجاز نداشته و تنها کارشناس علوم آزمایشگاهی می‌تواند در آزمایشگاه مشغول به کار شود. در پی دریافت این امتیاز، اگر مسئول فنی آزمایشگاهی اقدام به استخدام افراد غیر مرتبط با کار آزمایشگاه نماید، حتی شمای کارشناس علوم آزمایشگاهی می‌توانی نسبت به پیگیری حقوق قانونی خود اعتراض کرده و سازمان نظام پزشکی موظف است با مسئول فنی متخلف بخورد کند.

و البته وقتی که کارشناسی علوم آزمایشگاهی به زیرمجموعه نظام پزشکی افزوده شود نمایندگانی از جامعه کارشناسان علوم آزمایشگاهی در سازمان نظام پزشکی عضو ثابت می‌شوند و در رای گیری‌ها و تصمیمات شرکت می‌کنند.

مخلص کلام این که اعطای نظام به رشته‌ی علوم آزمایشگاهی مان در ظاهر مفید و کارآمد است اما این که چه مدت زمان می‌برد تا مزایای دریافت امتیاز این امر مهم نهادینه و به صورت قطع اجرا شود را نمی‌دانیم ولی همچنان امید داریم که با ارتقای بیش از پیش سطح دانشمنان در رشته‌ی علوم آزمایشگاهی، می‌توانیم دست در دست هم به پاتولوژیست‌ها و مسئولین فنی اثبات کنیم که تفاوتی است بس عظیم بین ما کارشناسان علوم آزمایشگاهی و کارشناسان سایر رشته‌ها در بخش فنی آزمایشگاه‌های تشخیص طبی.

به امید حذف تفکر و نگاه آشپزی گونه به حرفة‌ی حساس علوم آزمایشگاهی....

نسترن قربانیان
۹۶۲ ورودی

تفاوت آنفلوانزا و کووید ۱۹ چیست؟

آنفلوانزا و کووید ۱۹ هر دو بیماری‌های مسری تنفسی هستند اما توسط ویروس‌های مختلفی ایجاد می‌شوند. کووید ۱۹ به دلیل آلودگی با کروناویروس ایجاد می‌شود که اولین بار در سال ۲۰۱۹ شناسایی شد. آنفلوانزا به دلیل آلودگی با ویروس‌های آنفلوانزا ایجاد می‌شود.

به نظر می‌رسد که کووید ۱۹ راحت‌تر از آنفلوانزا منتشر می‌شود اما باید توجه داشت که هر چه تعداد بیشتری از افراد به طور کامل علیه کرونا واکسینه شوند، شیوع ویروسی که باعث کرونا می‌شود باید کمتر شود. اطلاعات بیشتر در این باره در واکسن‌های کووید ۱۹ و میزان تاثیر آنها وجود دارد.

کووید ۱۹ در مقایسه با آنفلوانزا میتواند بیماری‌های شدیدتری در بعضی افراد ایجاد کند. همچنین کووید ۱۹ می‌تواند زمان بیشتری بدون علامت بماند و در نتیجه افراد بیشتری در معرض آلوده شدن قرار می‌گیرند. به دلیل مشابه بودن بعضی علائم آنفلوانزا، کووید ۱۹ و دیگر بیماری‌های تنفسی، تفاوت بین آنها را نمی‌توان تنها بر اساس علائم تشخیص داد و انجام آزمایش برای تشخیص و تایید بیماری نیاز است. ممکن است افراد هم‌زمان با آنفلوانزا و کووید ۱۹ آلوده شوند و علائم هر دو بیماری را نشان دهند.

اگرچه هر روز اطلاعات ما درباره کووید ۱۹ و ویروس عامل آن بیشتر می‌شود اما هنوز نکاتی مانند شرایط پسا کووید ناشناخته‌اند. این مطلب مقایسه‌ای بین کووید ۱۹ و آنفلوانزا انجام و تازه ترین اطلاعات روز را نمایش می‌دهد.

علائم و نشانه‌ها

کووید ۱۹ و آنفلوانزا هر دو درجات مختلفی از علائم و نشانه‌ها دارند که از شرایط بدون علامت (asymptomatic) شروع می‌شود و تا علائم شدید ادامه دارد. علائم مشترک کووید ۱۹ و آنفلوانزا شامل:

تب و احساس لرز
سرفه

تنگی نفس یا اختلال در تنفس
خستگی مفرط
گلودرد
ابریزش بینی یا گرفتگی بینی
درد عضلانی یا بدن درد
سردرد
اسهال و استفراغ
تغییر یا از دست دادن چشایی و بویایی،
اگرچه این مورد بیشتر در کووید ۱۹ شایع
است.

زمان پدیدار شدن علائم پس از مواجهه و آلودگی

شباخت‌ها:

کووید ۱۹ و آنفلوانزا هر دو می‌توانند پس از یک روز یا بیشتر پس از آلودگی فرد علائم را بروز دهند.

تفاوت‌ها:

در صورت درگیری با کووید ۱۹، این احتمال وجود دارد که فرد نسبت به آنفلوانزا زمان بیشتری برای بروز علائم نیاز داشته باشد.

آنفلوانزا

به طور کلی پس از یک تا چهار روز پس از آلودگی، فرد دچار علائم می‌شود.

کووید ۱۹

معمولًا ۵ روز بعد از آلودگی فرد علائم را تجربه می‌کند اما علائم میتوانند بین ۲ تا ۱۴ روز پس از آلودگی پدیدار شوند.

مدت ناقل بودن افراد

شباخت‌ها:

کووید ۱۹ و آنفلوانزا هر دو می‌توانند تا حداقل یک روز قبل از بروز علائم، ویروس را منتشر کنند.

تفاوت‌ها:

افرادی که دچار کووید ۱۹ شده‌اند در مقایسه با آنفلوانزا می‌توانند مدت بیشتری باعث شیوع بیماری شوند.

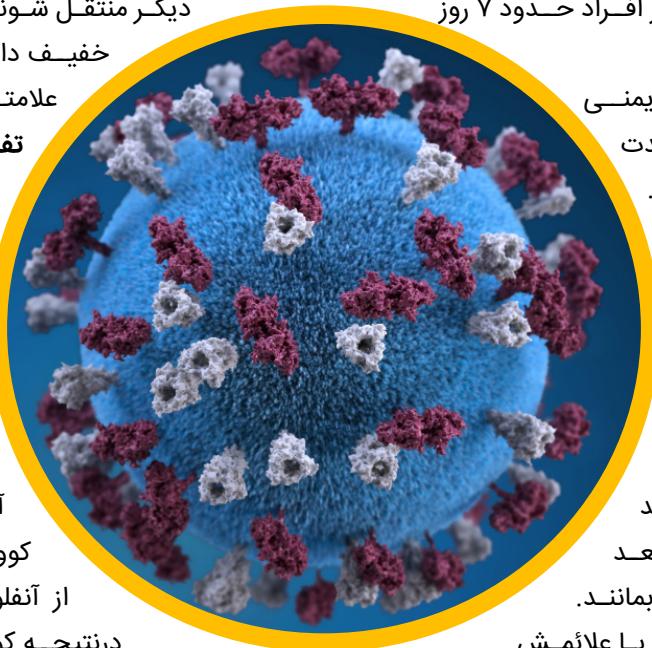
آنفلوانزا

بیشتر افراد درگیر با آنفلوانزا تا حدود یک روز قبل از نمایان کردن علائم، میتوانند واگیر داشته باشند.

به نظر می‌رسد نوجوانان و بزرگسالان با

آنفلوآنزا طی ۳ تا ۴ روز ابتدایی درگیری بیشترین میزان کننده کووید ۱۹ می‌توانند قبل از نمایش علائم، به افراد دیگر منتقل شوند. از جمله افرادی که علائم خفیف دارند یا افرادی که هیچ علامتی را نشان نمی‌دهند.

تفاوت‌ها:
اگرچه به نظر می‌رسد که ویروسی کووید ۱۹ و آنفلوآنزا با روش‌های مشابه‌ای منتشر می‌شوند اما ویروس کووید ۱۹ به طور کلی واگیرتر از ویروس‌های آنفلوآنزا است. همچنین کووید ۱۹ در تجمعات سریع‌تر از آنفلوآنزا منتشر می‌شود و درنتیجه کووید ۱۹ می‌تواند سریع‌تر و راحت‌تر به بسیاری از افراد منتقل شود و منجر به انتشار مستمر ویروس در افراد شود.

آنفلوآنزا طی ۳ تا ۴ روز ابتدایی درگیری بیشترین میزان ناقل باقی می‌مانند. اطفال و افراد با سیستم ایمنی ضعیف می‌توانند برای مدت حتی بیشتری ناقل بمانند.

کووید ۱۹

مدت زمان ناقل بودن فرد پس از ابتلا به کووید ۱۹ هنوز تحت بررسی است. احتمال می‌رود که افراد تا دو روز قبل از بروز علائم بتوانند ویروس را منتشر کنند (یا حتی زودتر) و تا ۱۹ روز بعد از بروز علائم هم واگیر باقی بمانند.

اگر فردی بدون علامت است یا علائمش از بین بود این احتمال هنوز وجود دارد که تا ۱۵

روز پس از مثبت شدن تست کووید ۱۹ همچنان واگیر بمانند. افرادی که بستری می‌شوند و دچار بیماری شدید شده‌اند و افرادی که سیستم ایمنی ضعیف دارند می‌توانند تا ۲۰ روز یا بیشتر آلوده باقی بمانند.

روش انتشار

شباخت‌ها:

هم کووید ۱۹ و هم آنفلوآنزا می‌توانند منجر به بیماری و مشکلات شدید شوند. افراد در معرض ریسک بالا شامل:

افراد مسن
افراد با بیماری‌های زمینه‌ای
زنان باردار
تفاوت‌ها:
هم کووید ۱۹ و هم آنفلوآنزا می‌توانند از طریق انتقال فرد به فرد بین افرادی که فاصله نزدیک دارند (حدود ۲ متر) منتشر شوند. هر دو به طور کلی توسط ذرات ریز و درشت حامل ویروس که از طریق سرفه، عطسه و یا صحبت کردن افراد بیمار خارج می‌شوند، منتشر می‌شوند. این ذرات می‌توانند در دهان یا بینی افراد نزدیک فرود بیایند یا می‌توانند به درون ریه استنشاق شوند. در بعضی شرایط مانند محیط‌های سریسته با تهویه بد، ذرات می‌توانند حتی بیش از ۲ متر منتقل شوند و ایجاد آلودگی کنند.

اگرچه بیشتر انتقالات بوسیله استنشاق اتفاق می‌افتد اما ممکن است که فرد بوسیله لمس کردن نیز آلوده شود (برای مثال پس از دست دادن با فرد آلوده که روی دستش ویروس را دارد) یا لمس سطح یا وسیله‌ای که رویش ویروس دارد و سپس لمس دهان، بینی یا چشم.

هم ویروس‌های آنفلوآنزا و هم ویروس‌های ایجاد

عراض
شباخت‌ها:
هم کووید ۱۹ و آنفلوآنزا می‌توانند منجر به عوارضی شامل:

پنومونی

نارساای تنفسی

درمان‌های تایید شده:

شباختها

افرادی که ریسک بالاتری از عوارض دارند یا برای کووید ۱۹ یا آنفلوانزا بستری شده اند باید تحت مراقبت حمایتی قرار بگیرند تا علائم و عوارض از بین بروند.

تفاوت‌ها

آنفلوانزا

افراد که بستری شده اند یا ریسک بالای عوارض دارند و علائم آنفلوانزا را دارند باید سریعاً پس از بروز بیماری با داروهای ضد ویروس درمان شوند.

کووید ۱۹

سازمان ملی سلامت (NIH) راهنمای درمان کووید ۱۹ را ارائه کرده است که با ارائه شواهد جدید به طور منظم بروزرسانی می‌شود.

سازمان غذا و دارو (FDA) داروی رمدیسویر (Veklury®) را برای درمان کووید ۱۹ تایید کرده است و اجازه تایید اورژانسی به کادر درمان داده است تا از محصولاتی که هنوز تایید نشده اند یا استفاده‌های دیگری دارند برای درمان بیماران کووید ۱۹ استفاده کنند در صورتی که شرایط قانونی وجود داشته باشد.

واکسن

شباختها:

واکسن کووید ۱۹ و آنفلوانزا برای استفاده اورژانسی توسط FDA تایید شده اند.

تفاوت‌ها:

آنفلوانزا

چندین واکسن آنفلوانزای تایید شده توسط FDA وجود دارد که برای حفاظت سالانه علیه ۴ ویروس آنفلوانزا که دانشمندان انتظار دارند هر سال گردش کنند، مصرف می‌شود.

کووید ۱۹

سه واکسن کووید ۱۹ برای استفاده توسط FDA تایید شده اند. باقی واکسن‌ها برای پیشگیری کووید ۱۹ هنوز در حال توسعه اند.

علی نعمتی
ورودی ۹۷۱

سندروم زجر تنفسی حاد (وجود مایع در ریه)
سپسیس (بیماری مرگ آور که بوسیله پاسخ شدید بدن به عفونت ایجاد می‌شود)
آسیب قلبی (برای مثال، حمله قلبی و سکته) نارسایی چندین ارگان (narasyi تنفسی، نارسایی کلیوی، شوک)

بدتر شدن شرایط مزمن بیماری (درگیر شدن ریه‌ها، قلب، سیستم عصبی یا دیابت)
التهاب قلب، مغز یا بافت عضلانی عفونت ثانویه (باکتریال یا قارچی که در افرادی که به آنفلوانزا یا کووید ۱۹ مبتلا شده اند ایجاد می‌شود)

تفاوت‌ها:

آنفلوانزا

بیشتر افرادی که دچار آنفلوانزا می‌شوند طی چند روز تا دو هفته بهبود می‌یابند اما افرادی که دچار عوارض شدید می‌شوند نیاز به بستری شدن دارند. بعضی از این عوارض در لیست بالانام برده شده اند.
عفونت ثانویه باکتریالی در آنفلوانزا بیشتر از کووید ۱۹ شایع است.

اسهال در کودکان دچار آنفلوانزا شایع‌تر از بزرگسالان مبتلا به این بیماری است.

کووید ۱۹

عوارض دیگر مرتبط با کوید ۱۹ شامل:
لخته‌های خون در وریدها و شریان‌ها ریه، قلب، پا یا مغز سندروم التهاب چندسیستمی (MIS) در کودکان یا بزرگسالان کووید طولانی (Long COVID) طیفی از علائم است که می‌تواند هفته‌ها یا ماه‌ها پس از آلودگی با ویروس عامل کووید ۱۹ ایجاد شود یا هفته‌ها پس از آلودگی پدیدار شود. کووید طولانی می‌تواند برای هرکسی که دچار کووید ۱۹ شده است رخداد حتمی اگر بیماری خفیف یا بدون علامت بوده باشد.

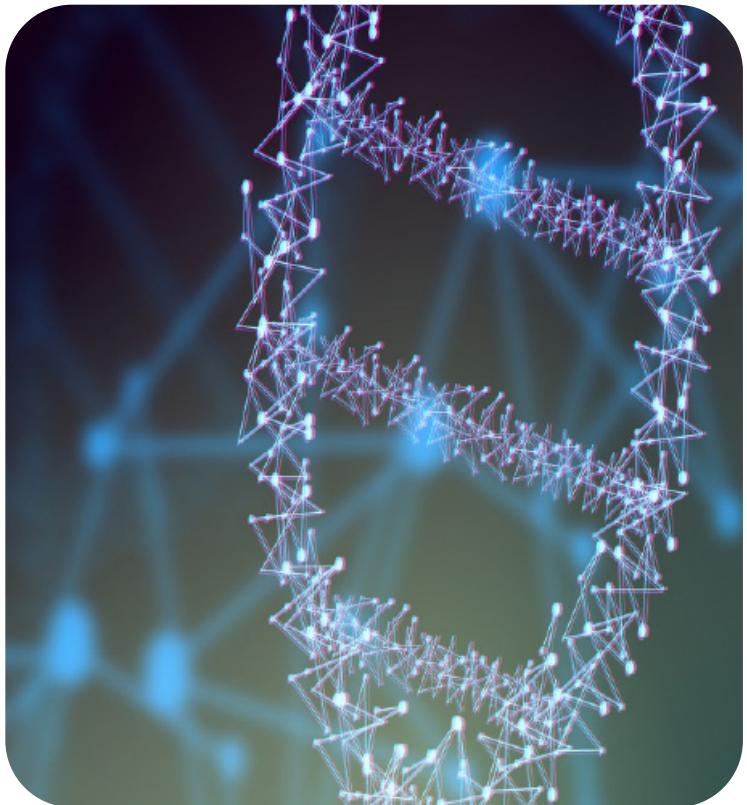
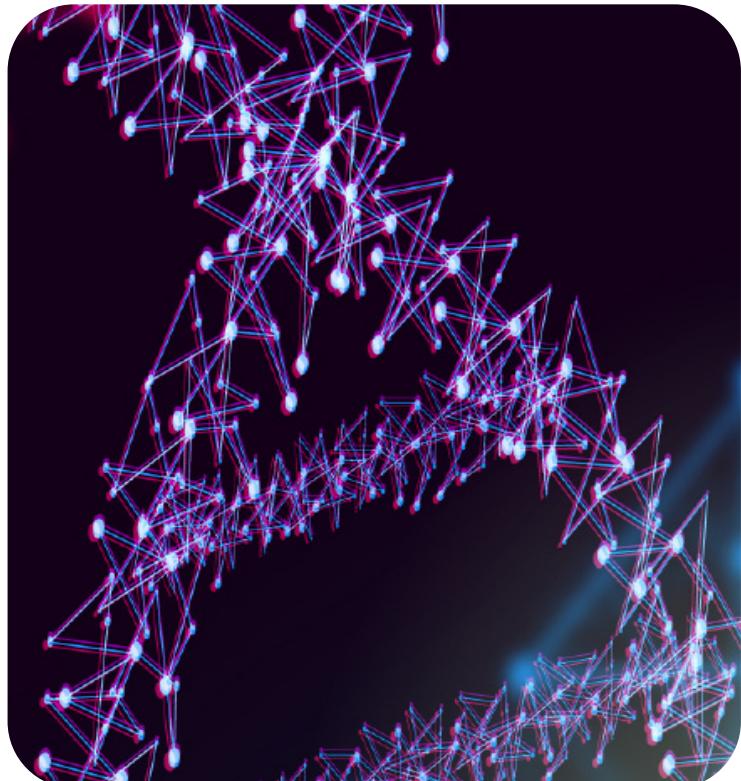
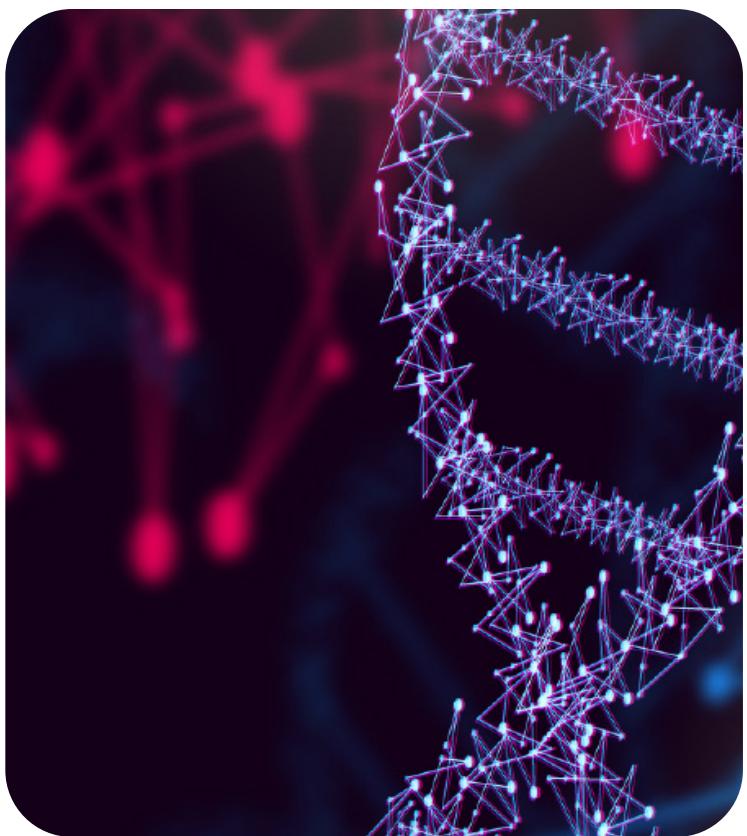
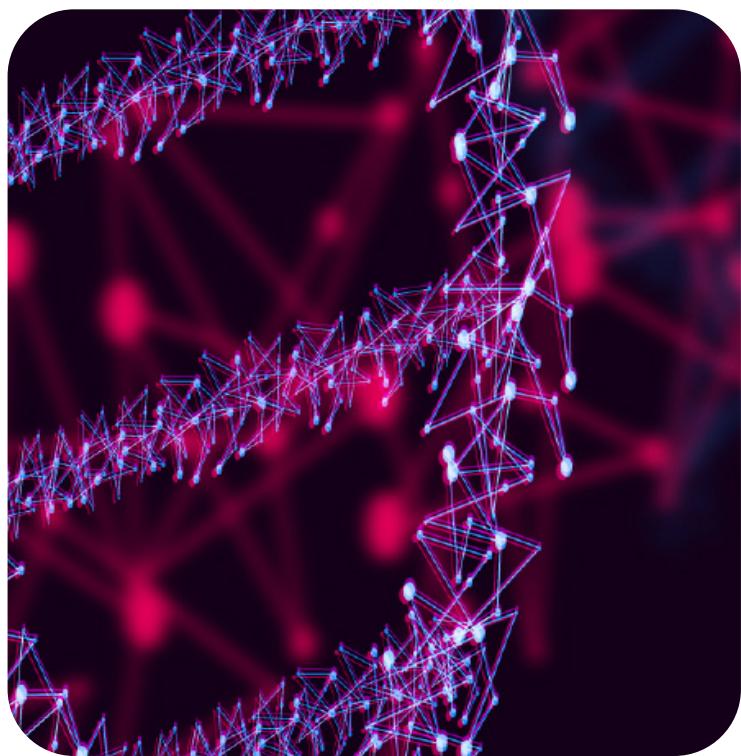

در دریای پر تلاطم زندگی
همشه موج را من توان یافته
که آنرا آن حرکت نماید،
شما را به ساحل خو شیخی من رساند.

ولیام شپر

سندرم زلوگر

با توسعه یکی از اختلالات طیف زلوگر همراه است. این ۱۳ ژن حاوی دستورالعمل برای سنتز پروتئینی به نام پراکسین هستند که برای ایجاد پراکسی زوم ضروری است. شکست همراه با جهش در ژن ۱، ۲، ۳، ۵، ۶، ۱۲، PEX ، علت اصلی وقوع این بیماری است. احتمالاً، علاوه بر سابقه خانوادگی، ظهور بیماری های محرک نیز تاثیرگذار هستند، نظیر؛ - اثرات مضر از مواد شیمیایی بر بدن یک زن باردار معتقد به الکل و مواد مخدر

- جهش های ژن ایجاد شده به دلیل استرس

چگونگی بروز علائم سندروم زلوگر

بخشی از گروه بسیار بزرگ بیماری هایی است که به عنوان لوکودیستروفیز نامیده می شوند.

بیماری های PBD به وسیله نقص در ژن هایی که مسئول گسترش و تکامل مغز در قسمت ماده سفید موجود در بخش کورتکس مخی مغز و تشکیل میلین هستند، ایجاد می شوند بعد از تولد در همان ژن های تولید کننده یا محدود کننده پراکسی زوم ها در ساختار سلول هایی که مواد سمی را در سلول های کبدی، کلیوی و مغز می شکنند دچار نقص می شوند.

جمع ۰۳۸-۰۳۶ پلی نوئیک اسیدها در بافت مغز توانایی اکسیداسیون اسیدهای چرب بلندزنگیر در پروکسی زوم را از بین می برد و همچنین از دست رفتن عملکرد پراکسی زومی و تخریب اسیدهای صفرایی و دیگر محصولات لیپیدی را نشان می دهد. سندروم زلوگر (Zellweger)، سطوح بالایی از آهن و مس در ساختار خون و بافت ها هستند که دلیل مشخصات علامتی این بیماری هستند.

آسیب وارد شده به به قسمت هایی از مغز، اثری بر متابولیسم بدن به خصوص قسمت های خاصی در خون و بافت اندام ها دارد.

معرفی سندروم زلوگر

شناخته شده به عنوان سندروم سربروهپاتورنال است. یک اختلال ژنتیکی نادر با الگوی وراثتی اتوژومی مغلوب است.

همراه با کاهش یا عدم وجود آنزیم پراکسی زوم کاربردی (پراکسی زوم وظیفه دار) در سلول های انسان است.

فراوانی

از بیماری های ناتوان کننده ارثی که در تعداد کمی از مردم وجود دارد. اختلالات طیف زلوگر معمولاً در هنگام تولد آشکار می شود. این اختلالات می تواند همه نژادهای انسانی را تحت تأثیر قرار دهد.

در ایالات متحده آمریکا، فرکانس ترکیبی این سندروم تقریباً ۱ در ۵۰۰۰۰ تولد زنده می باشد.

از آنجا که برخی از موارد اختلالات زلوگر به درستی تشخیص داده نمی شود، بنابراین تعیین فرکانس واقعی این سندروم در جهان دشوار است، به عبارتی اطلاعات دقیق در مورد فرکانس وقوع این بیماری در دختران و پسران در دسترس نیست.

علت و منشا

این بیماری با الگوی وارث اتوژومال مغلوب، در اثر بروز تغییر (جهش) در چندین ژن که در تولید و عملکرد صحیح پراکسی زوم نقش دارند، ایجاد می شود.

ژن نشانگان زلوگر یک پروتئین درگیر در گرد همایی پراکسی زوم را رمزدهی می کند.

به طور معمول، بیماران جهش هایی در PEX1، PEX1۲، PEX1۰، PEX6، PEX5، PEX3، PEX2، PEX1۹، PEX1۶، PEX1۴، PEX1۳، PEX1۱ می باشند. (ژن PEX1 بر روی کرموزوم ۱۲ قرار دارد.) تقریباً ۷۰٪ از افراد با سندروم زلوگر، دچار جهش در ژن PEX1 می باشند. (ژن PEX1 بر روی کرموزوم ۱۲ قرار دارد.) جهش هر یک از ۱۳ ژن مؤثر در فرآیندهای پراکسی زوم،

علائم

- کاهش تونیسیته و ضعف
- دارای نشان ویژگی های صورت بدیرخت
- عوارض عصبی
- اختلالات چشم

برخی از نوزادان مبتلا به سندروم زلوگر ممکن است طحال بزرگ غیرطبیعی (اسپلنومگالی) و یا کبد بزرگ غیرطبیعی (هپاتومگالی) داشته باشند. یافته های اضافی شامل کیستهای کوچک در کلیه و خونریزی از دستگاه گوارش به علت کمبود یکی از فاکتورهای انعقادی خون میباشد.

اختلالات اسکلتی
نقص سپتوم قلب

در برخی از نوزادان جنس مذکور مبتلا به سندروم زلوگر ممکن است مجرای ادراری در قسمت زیرین آلت تناسلی مرد (هایپوسپادیاس) و شکست بیضه ها و فرود به داخل کیسه بیضه رخ دهد.

اختلال شنوایی

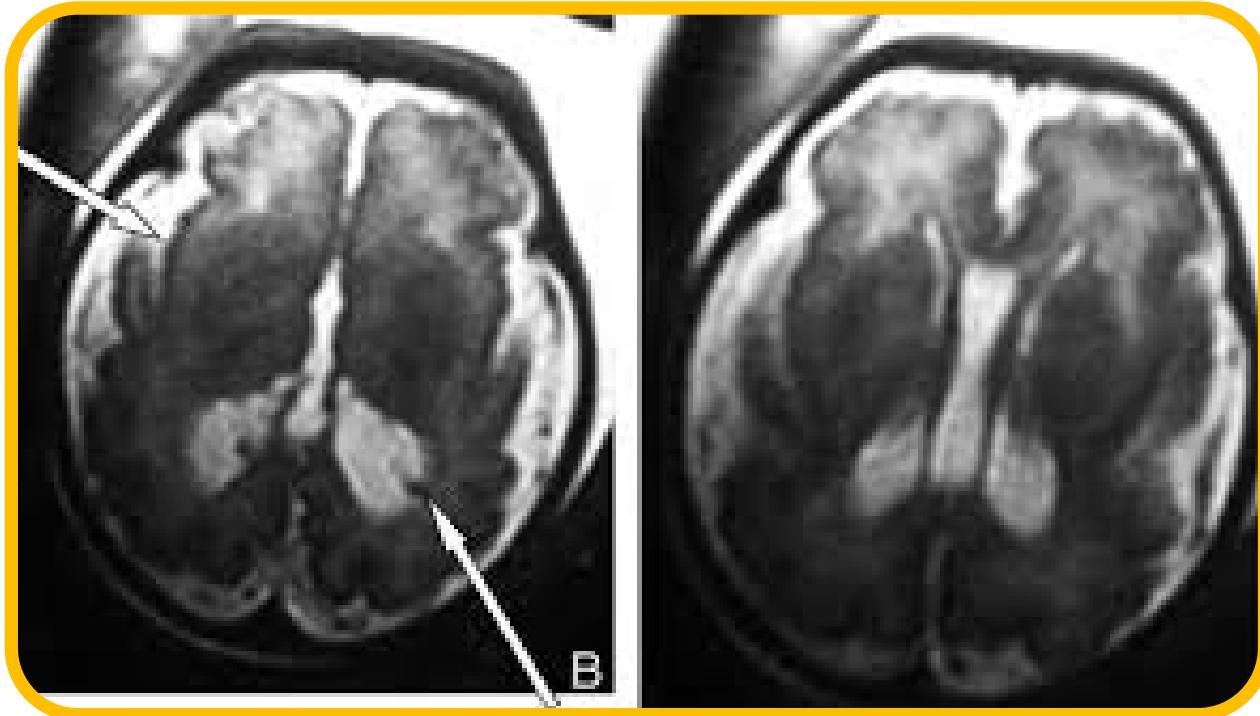
مشکلات تغذیه، عدم افزایش وزن و اختلال رشد، اختلال رشد، عقب ماندگی ذهنی، هیپوتونی شدید، گوش های پایین، کوتاهی قد و ناهنجاری های استخوانی

مشکلات تهدید کننده حیات مثل مشکلات کبد، قلب و کلیه ها

تشخیص «سندروم زلوگر» بر اساس علائم بالینی نظرسنجی احساس مجموعه داده. تشخیص نهایی پس از بیوشیمی خون تنظیم می شود. حضور این بیماری را می توان با دقیق در سطوح بالاتر در اسیدهای پلاسمای خون ایست.

یگانه بندار
ورودی ۹۸۲

یگانه صادقی
ورودی ۹۸۲

زهرا جوادی
ورودی ۹۸۱

علاوه بر آزمایش های ژنتیکی شامل تعیین توالی ژن های PEX آزمایش های بیوشیمیایی برای تشخیص سندروم زلوگر و سایر اختلالات پراکسی زومی بسیار اثبات شده است. به طور معمول، بیماران مبتلا به سندروم زلوگر اسیدهای چرب با زنجیره بسیار طولانی در پلاسمای خون خود را نشان می دهند. فیربولاستهای پوستی کشت شده که از بیماران بدست می آیند شامل اسیدهای چرب زنجیره ای بسیار بلند می باشند که اسید چرب زنجیره ای بسیار طولانی بتا اکسیداسیون، اسید فیتانیک آلفا اکسیداسیون، اسید پریستیک آلفا اکسیداسیون و بیوسنتز پلاسمالوژن می باشد.

درمان

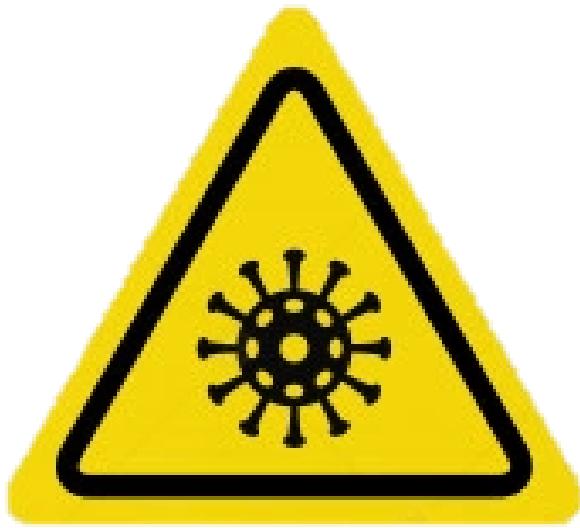
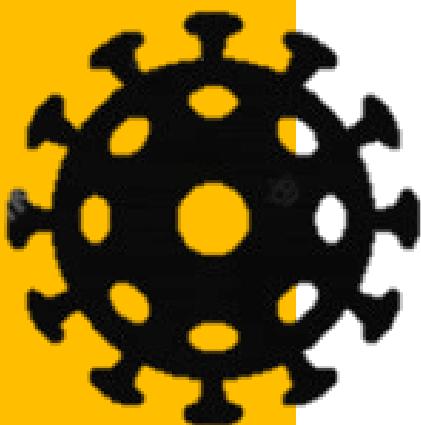
هیچ درمانی برای این سندروم وجود ندارد و البته استاندارد درمانی نیز وجود ندارد. از آنجا که اختلالات متابولیک و عصبی باعث عالیم سندروم در طول رشد جنین شده اند درمان برای اصلاح این ناهنجاریها بعد از تولد محدوداند و درمانها بیشتر علامتی و حمایتی اند. تنها درمان های حمایتی و علامتی برای آنها انجام می شود. درمان بیماری - علامتی است. این شامل - تغذیه تزریقی، تجویز داروهای ضد تشنج (داروی «Seduxen»، «فتوباربیتال»)، در صورت لزوم - ونتیلاتور

منابع:

کتاب ضروریات بیوشیمی، دکتر رضا محمدی
جلد اول و دوم کتاب دولین

WHAT IS COVID-19?

Coronaviruses are a group of related viruses that cause disease in humans, birds, and mammals. In humans, coronaviruses cause respiratory illness ranging from mild to severe. Some types of coronavirus are relatively harmless, causing nothing more than a mild cold, while others are more serious and associated with a high rate of fatality.

There are seven major strains of coronavirus. Between 10% and 15% of all common colds can be attributed to four specific strains, with most infections occurring in a seasonal pattern with increases during winter months. These milder strains are known as:

Human coronavirus 229E (HCoV - 229E)

Human coronavirus HKU1 (HCoV-HKU1)

Human coronavirus OC43 (HCoV-OC43)

Human coronavirus NL63 (HCoV-NL63)

Meanwhile, there are three other strains of coronavirus that are potentially severe:

Severe acute respiratory syndrome coronavirus (SARS - CoV- 1), sometimes referred to as «SARS classic»

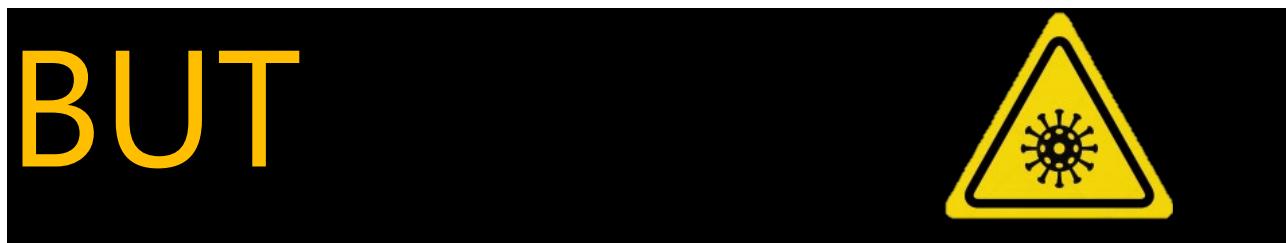
Middle East respiratory syndrome-related coronavirus (MERS-CoV)

Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS - CoV - 2), the virus also known as COVID - 19

COVID - 19 was first identified on December 31, 2019 , in Wuhan, China.

It was named by WHO, and it is an abbreviation of "Coronavirus Disease 2019".

Symptoms can be mild to severe. The most common symptoms are fever, cough, and shortness of breath. Symptoms of mild disease usually last 7-14 days. Severe cases can lead to pneumonia and require hospitalization.

Does a Sore Throat Mean Im Sick?

With everyone a bit hyperaware of their physical symptoms these days, you might take note of small things you previously would have brushed off. Like that tickle in your throat. Does a sore throat mean you're sick?

Not necessarily.

Sure, a sore throat can be a sign of illness, such as a cold, strep throat, or even COVID - 19. But a sore throat by itself doesn't necessarily mean much. Many things can cause your throat to feel dry, scratchy, or sore, such as:

-Acid reflux, especially if you wake up with a sore throat that goes away during the day.

-Allergies, including pet dander and dust mites

-Coughing or frequent throat-clearing

-Dry air (especially during furnace season)

-Pollen, which persists in some areas year-round

-Postnasal drip that's unrelated to allergies

Basically, if your only symptom is a sore throat it may not be anything to get

worked up about.

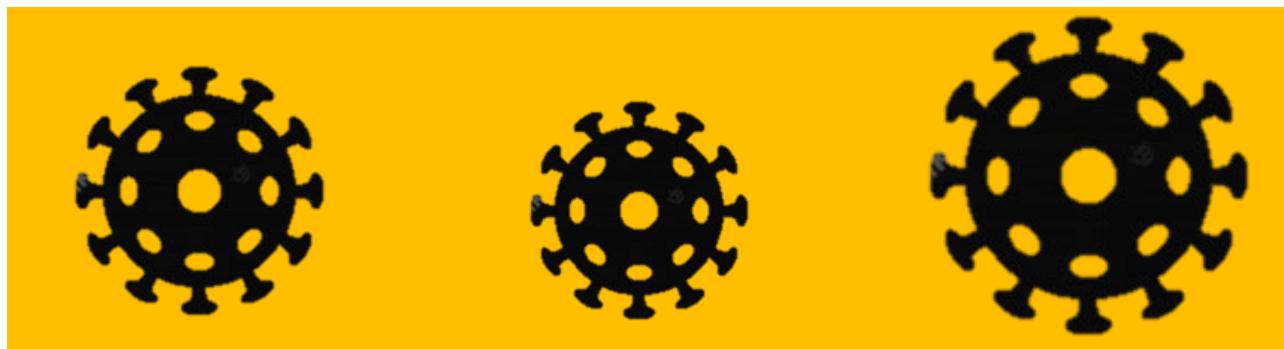
Now, if your sore throat happens along with other symptoms like the ones below, then it may be time to phone your doctor's office to find out what to do.

- Congestion in the lungs or sinuses
- Discolored patches or spots in the back of the mouth/upper throat
- Fever
- Headache
- Severe fatigue
- Swollen tonsils

If you develop COVID - 19 symptoms with a sore throat, your doctor may direct you to be tested.

But if your sore throat occurs in isolation, then try some home remedies to feel better:

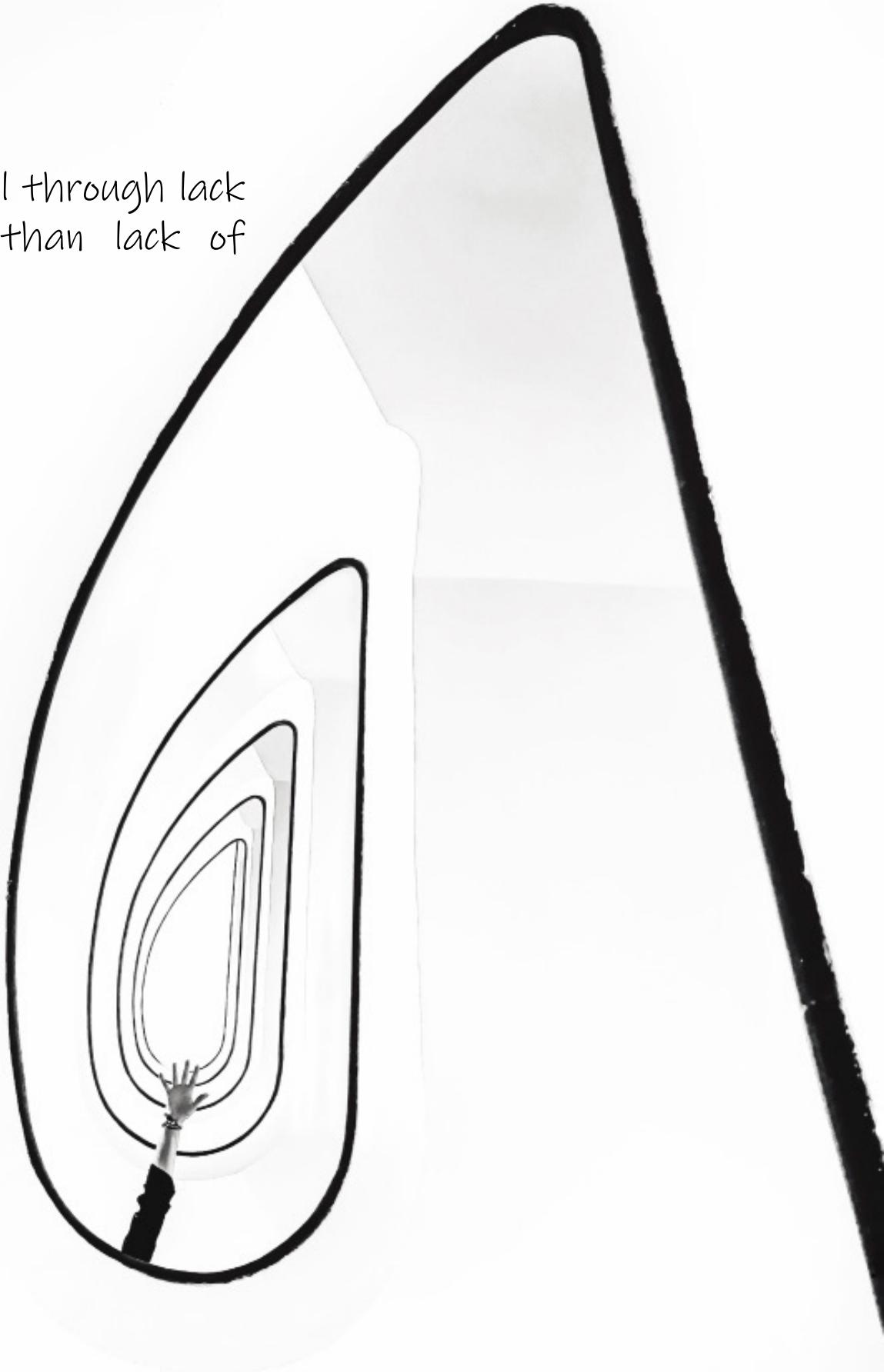
- Take antacids or sleep on a wedge pillow if you think acid reflux is causing your sore throat.
  - Groom your pets frequently (and wear a mask while doing it to keep dander out of your nasal passages).
  - Use non-medicated lozenges to moisten your throat and reduce coughing and throat-clearing.
  - Crank up a humidifier to keep your indoor air more comfortable for breathing.
- If your sore throat doesn't go away within a few days despite your best efforts, then it's time to call your doctor's office for a diagnosis.

عارفه چراغچی
۹۹۱ یورودی

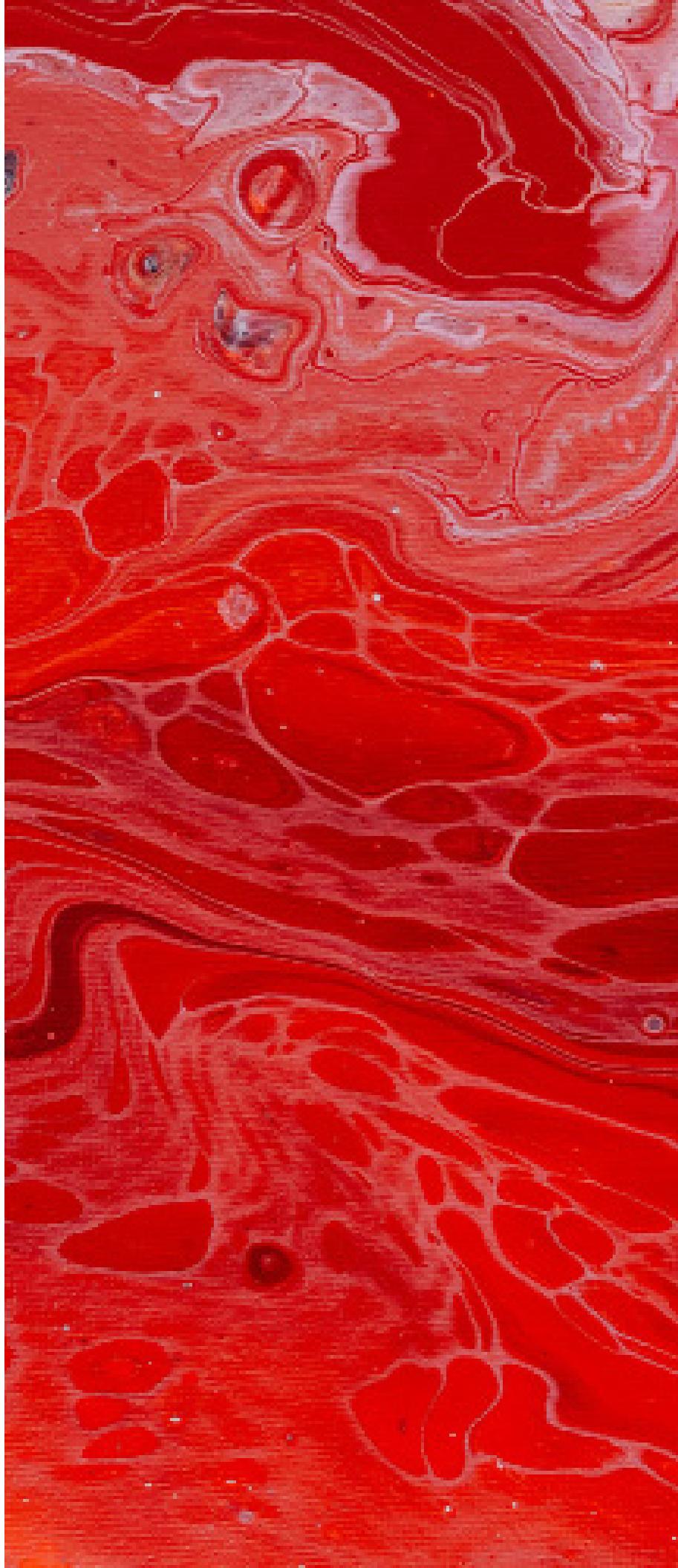
More men fail through lack
of purpose than lack of
talent

Billy Sunday

ଶ୍ଵାର ଅର୍ଦ୍ଧର୍ତ୍ତମାନ ପରିପାଳନ କ୍ଷେତ୍ର

در سیستم ABO، ممکن است آنتی‌بادی‌های anti-A و anti-B از کلاس G IgG به طور خود به خودی در مادر به وجود آیند و حضور آنها احتیاجی به انتقال خون یا حاملگی قبلی نداشته باشد. در نتیجه ممکن است در زمان وجود ناسازگاری ABO کودکان تولد اول از HDN رنج ببرند. اگر چه ناسازگاری ABO در ۱۵ درصد حاملگی‌های زنان با گروه خونی ۰ رخ می‌دهد، برآورد می‌شود که بیماری همولیتیک ABO در تنها ۳ درصد از همه تولدها روى می‌دهد.

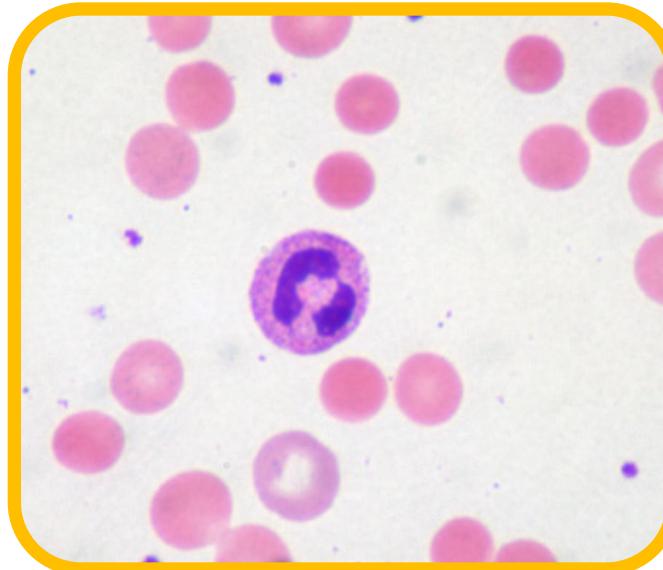
ویژگی‌های بالینی HDN ناشی از ناسازگاری Rh به مقدار زیادی متفاوت است. بعضی از نوزادان تنها برقان خفیفی را تجربه می‌کنند. سایرین، در ابتدا به طور قابل توجهی رنگ پریده و به نظر می‌رسند و سپس زردی در آنها روى می‌دهد. این بیماران ممکن است هپاتوسیلنومگالی چشمگیر داشته باشند.

بیماری ممکن است توسط استعداد به خونریزی، ناهنجاری برجسته و اسید- باز و کرنيکتروس پیچیده شود در موارد بسیار

شدید، بیماران ممکن است با هیدروپیس فتالیس شناسایی شوند. بررسی اولیه خون معمولاً افزایش در اریتروسیتهای هسته‌دار که ممکن است در برگیرنده اشکال نارس مانند پروتوبلاست باشند، را نشان میدهد. اگر چه این یافته سبب نامگذاری این بیماری با عنوان اریتروبلاستوز جنینی شده است اما همیشه

بیماری همولیتیک آلوایمیون نوزادان (HDN) معمولاً متعاقب عبور آنتی‌بادی مادری از راه جفت که علیه گویچه‌های قرمز جنین است، رخ می‌دهد. HDN عمدها در نتیجه ناسازگاری آنتی‌زن‌های ABO و Rh اریتروسیتی در مادر و جنین است. در موارد کمیاب، بعضی از دیگر آنتی‌زن‌های گویچه قرمز ممکن است مسئول این اختلال باشند.

در HDN ناشی از ناسازگاری Rh، حساس شدن قبلی جهت شروع فرآیند بیماری الزامی است. این حساس شدن معمولاً در طی حاملگی، هنگامی که گویچه‌های قرمز جنینی (RhD) مثبت از جفت گذر می‌کنند وارد گردش خون مادری با سلول‌های Rh منفی می‌شوند، روى می‌دهد. اکثر زنان متعاقب زایمان کمتر از ۱ mL خون جنینی را در جریان گردش با وجود خونریزی بیش از ۳۰ mL بین جنین و مادر در حین زایمان، در تقریباً ۱٪ حاملگی‌ها رخ می‌دهد. حساس شدن مادر ممکن است از طریق انتقال خون ناسازگار در گذشته، نیز رخ دهد. تحت هر یک از این شرایط، آنتی‌بادی‌های IgG مادری علیه سلول‌های جنین تولید می‌گردند. در صورتی که حاملگی بعدی در مادری حساس شده حادث شود، اریتروسیت‌های جنینی مجدداً به گردش خون مادری راه می‌یابند و دوباره پاسخ آنتی‌بادی را تحریک می‌نمایند، که منجر به عبور آنتی‌بادی (anti-RhD) از راه جفت می‌شود و طول عمر تو گویچه‌های قرمز را کاهش می‌دهد.

انجام آمنیوستنتز عمل نماید.

شدت ناسازگاری HDN مرتبط با ناسازگاری ABO در مقایسه با شدتی که در ناسازگاری Rh دیده میشود، کمتر است. گاهی اوقات، تشخیص این بیماری توسط هیبر بیلی روبینی توکیه نشده در یک شیرخوار نوزاد با گروه خونی A یا B از یک مادر با گروه خونی O پیشنهاد میشود.

یافته های آزمایشگاهی معمولاً کم خونی خفیف و رتیکولوسیتوز متوجه را نشان می دهند. در مقایسه با بیماری ایزوایمیون Rh، اسفووسیتوز ممکن است در بیماری ایزوایمیون ABO چشمگیر باشد. با این وجود، کم خونی ممکن است وجود نداشته باشد. سلول های جنینی معمولاً با معرفه ای آنتیگلوبولین، به طور ضعیفی مثبت هستند.

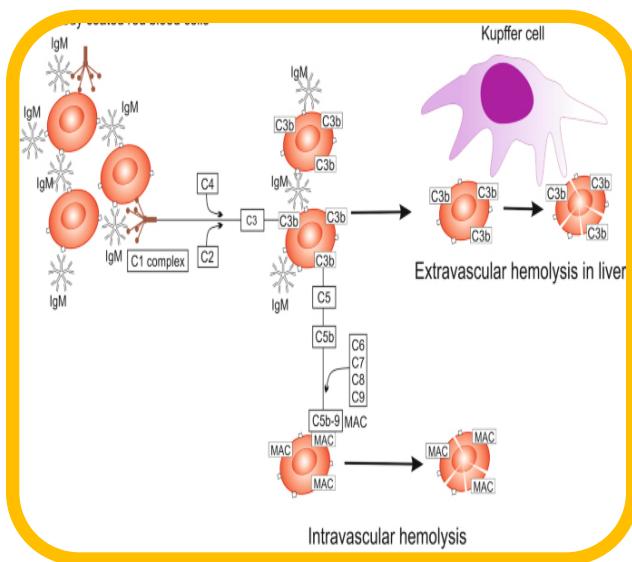

اریتروblastoz وجود ندارد به خصوص چنان چه بررسی خون بی درنگ پس از تولد انجام نشود. در این اختلال معمولاً $2 \times 10^9 / L$ گویچه قرمز هسته دار در شیرخوار رسیده و تا $5 \times 10^9 / L$ در شیرخوار نارس دیده می شوند. به طور طبیعی متوجه تعداد گویچه قرمز هسته دار در شیرخوار رسیده $0.5 \times 10^9 / L$ و در شیرخوار نارس $1.5 \times 10^9 / L$ میباشد. از آنجایی که شمارش اریتروسیتی و هموگلوبین ممکن است به طور قابل ملاحظه ای بین زمان تولد و بستن ناف تغییر کند، خون مربوط به سیاهرگ کافی برای بررسی اولیه مطمئن تر از خون محیطی (مویرگی) است.

در کل، کم خونی ماکروسیتیک با شدت متغیر و افزایش در رتیکولوسیتها وجود دارد. گاهی اوقات، کم خونی ممکن است به صورت ناگهانی در روز دوم یا سوم روی دهد. شمارش لکوسیتی اغلب به همراه لکوسیت های نارس افزایش می یابد. هیپرپلازی ترموپلاستیک چشمگیر در مفرز استخوان وجود دارد.

ممکن است در شیرخوارانی که به شدت درگیر هستند ترموبوسایتوپنی، کاهش فاکتورهای پیش انعقادی کمپلکس پروتومبینی، یا انعقاد داخل عروقی منتشر وجود داشته باشد.

آزمایش آنتیگلوبولین مستقیم حاکی از وجود آنتی بادی IgG بر سطح اریتروسیتهای جنینی است. زمانی که سرمهادری و محصول شویش (eluate) اریتروسیتهای جنینی را به صورت جداگانه با پانلی از گویچه های O انکوبه کنند، معمولاً می توان حضور آنتی بادی Rh با ویژگی (D) را آشکار ساخت. در زنان باردار Rh منفی که در برابر Rh(D) حساس شناخته شده اند، تیتر آنتی بادی آنتی - Rh(D) به شکل دوره ای در طول حاملگی اندازه گیری می شود تا به عنوان راهنمای در

سرم نوزاد و محصول شویش سلول ها باید دارای آنتی-A و آنتی-B باشند. به علاوه، سرمهادر باید حاوی تیتر بالایی از آنتی بادی های آنتی-A با آنتی-B از زیر کلاس IgG باشد.

زهرا پهرنی
۹۸۲

منبع:

کتاب خون شناسی و انعقاد و طب انتقال خون، دیوید سون

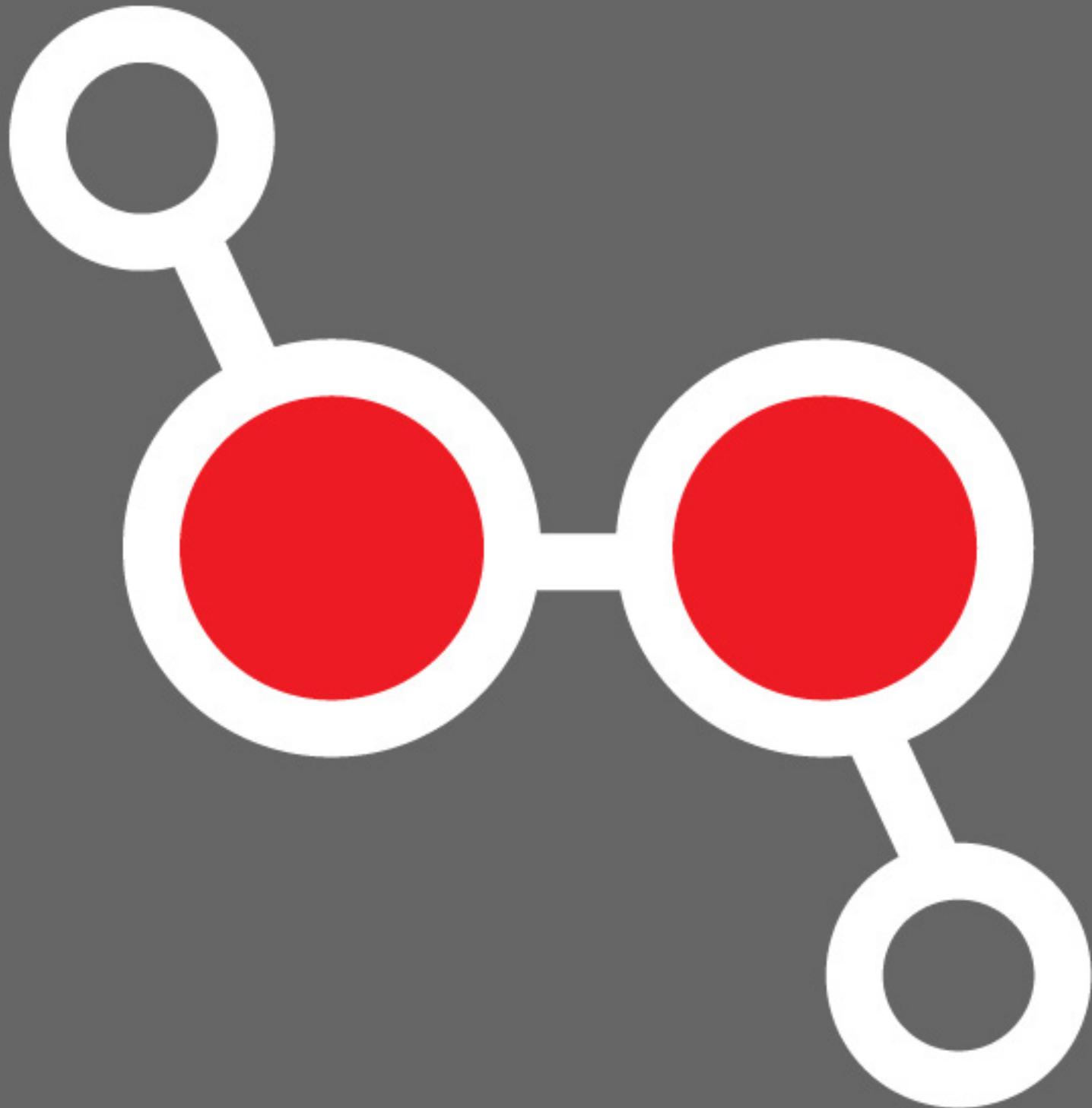

کَنْجِ کَه بَيْشِ اَرَانْدَازِه اَز خُودَتَانِ اَشْطَارِ دَارِيد وَ حَمِيشَه
خَلَرِ مَنِ كَنْسِد اَز بَقِيهِ عَقَبَه مَانِدَه اَيدَوَه کَانْجِ کَه هَدْفَتَانِ
رَسِيلَه بَه تَمَاهِ آَزِزوَه هَایَتَانِ اَسَتَه وَ طَبَعَه سَرْنَوْشَتَانِ
نَهَامَه ...

رِيَّكِ رَوانِ
اسْتِيوَنُولِزِ

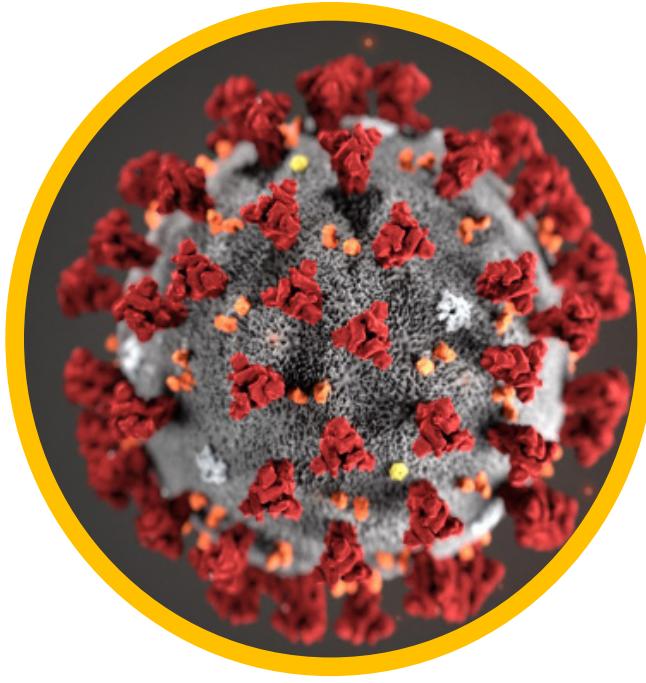
اثر ضد ویروسی H₂O₂

در ارتباط است؛ اکسیداسیون مولکول‌های مختلفی که میکروارگانیسم‌ها را تشکیل می‌دهند و منجر به ایجاد اختلالات قابل توجه در ساختار، عملکرد و از بین رفتن قدرت یا عفونت آن ارگانیسم می‌شوند.

در طی یک تحقیق علمی، تأثیر H₂O₂ بر روی ادنوویروس‌های 3 و 6، ادنوویروس‌های تیپ 4، راینو ویروس‌های A1، B1 و تیپ 7، میکسوویروس‌ها، آنفلوانزای A و B، ویروس انسدادی تنفسی، سویه Long و کرونا ویروس E229 در شرایط آزمایشگاهی و با روش‌ها و غلظت‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفت. در پایان انجام این آزمایش مشاهده شد که H₂O₂ در غلظت ۳ درصد و در طی ۱ الی ۳۰ دقیقه تمام ویروس‌های مورد مطالعه را غیرفعال می‌کند. کرونا ویروس و ویروس آنفلوانزا هم حساسیت بیشتری نسبت به آن پیدا کردند. در نتیجه محققان متوجه شدند که H₂O₂ می‌تواند ماده مناسبی برای غیرفعال سازی ویروس می‌باشد.

فعالیت ضد ویروسی پراکسید هیدروژن در برابر ویروس‌های کرونا:

پراکسید هیدروژن باعث از بین رفتن SARS-CoV از روی سطوح می‌شود. در واقع با حمله به اسپایک‌ها و RNA ویروسی، انولوپ ویروسی را مختل کرده و از تکثیر ویروس جلوگیری می‌کند.

آنودگی 2-SARS-CoV می‌تواند از طریق آئروسوول‌های تنفسی هم اتفاق بیفتد. این ویروس همچنین در بزاق

پراکسید هیدروژن یا همان H₂O₂ در سال 1818 میلادی کشف شد و از قرن نوزدهم به صورت تجاری در دسترس می‌باشد. هیدروژن پراکسید ساده‌ترین پراکسید است و بی رنگ و غیرخورنده است و می‌تواند به آب و اکسیژن تجزیه شود پس دوستدار طبیعت است. در دهه‌های اخیر استفاده از H₂O₂ افزایش پیدا کرده است. برای مثال در استریلیزاسیون آب آشامیدنی به جای استفاده از کلر، از این ماده همراه با سایر مواد ضدغوفونی استفاده می‌شود، همچنین از H₂O₂ به عنوان ضدغوفونی کننده در مواد مختلف و سطوح و بسته بندی مواد غذایی استفاده می‌شود. پراکسید هیدروژن به عنوان ضدغوفونی کننده و نگهدارنده طبیعی عمل کرده که به طور طبیعی در مواد غذایی مانند شیر و عسل وجود دارد. پراکسید هیدروژن در بزاق نیز وجود دارد و با باکتری‌های دهان مقابله می‌کند. پراکسید هیدروژن موجود در فاگوسیت‌ها یکی از موادی است که در از بین بردن باکتری‌های بلعیده شده نقش دارد. از جنبه‌های مثبت پراکسید هیدروژن می‌توان به فعالیت ضد میکروبی قوی و طیف وسیع آن و استفاده گستره آن در مقایسه با سایر میکروبکش‌ها اشاره کرد.

پراکسید هیدروژن یک ماده اکسیدکننده دارای فعالیت ضدغوفونی کننگی، استریلیزاسیون، ضد ویروسی و ضد باکتریایی است. پس از استفاده موضعی از پراکسید هیدروژن، این ماده فعالیت اکسیدکننگی خود را اعمال کرده و به هیدروژن و رادیکال‌های هیدروکسیل تبدیل می‌شود. این عوامل منجر به آسیب اکسیداتیو به پروتئین‌ها، اسیدهای نوکلئیک و لبیدهای غشایی می‌شود. تحقیقات نشان داده است که پراکسید هیدروژن در برابر طیف وسیعی از انواع میکروارگانیسم‌ها، از جمله اشکال خفت و با مقاومت بالا مانند هاگ‌های باکتریایی، کیست‌های تکیاخته‌ای و همچنین پروتئین‌های عفونی مانند پریون‌ها، بسته به کاربرد خاص ماده شیمیایی موثر می‌باشد.

این ماده از نظر سمی بودن و مشخصات محیطی دارای مزایایی است. با این حال و به طورکلی، استفاده موثر و ایمن از پراکسید هیدروژن به روش استفاده از آن، به ویژه غلظت آن بستگی دارد.

در حال حاضر مکانیسم عملکرد پراکسید هیدروژن کاملاً شناخته شده نیست و با فعالیت اکسیداسیون آن

پراکسید هیدروژن، ۶ الی ۸ دقیقه می‌باشد.

مقایسه اثر پراکسیدهیدروژن بر میکروب‌ها

در مقاله‌ای که در ارتباط با این موضوع بررسی کردیم، مشاهده شد در مقایسه‌ی مکانیسم غیر فعالسازی باکتری و ویروس نسبت به H_2O_2 ، باکتری‌ها حساسیت بیشتری داشتند. همچنین باکتريوفاژ‌های لبیدی حساسیت بیشتری نسبت به فاژهای غیرلبیدی دارند. باکتريوفاژ‌ها نسبت به باکتری‌ها نسبت به پراکسیدهیدروژن مقاومت بیشتری دارند. فاژهای حاوی لبید با سرعت بسیار بیشتری از باکتريوفاژ‌های غیرلبیدی، غیرفعال می‌شوند.

عوامل موثر برکشندگی H_2O_2

۱- عوامل کاتروپیک که باعث ضعیف کردن پیوندهای آبگریز پروتئین‌های کپسید ویروسی می‌شوند منجر به افزایش قدرت کشندگی H_2O_2 می‌شوند و در مقابل، عوامل ضد کاتروپی باعث تقویت پیوند های آبگریز می‌شوند؛ در نتیجه سبب محافظت از ویروس در برابر H_2O_2 خواهند شد و اثر کشندگی پراکسید هیدروژن را کاهش می‌دهند. این نتایج نشان می‌دهند که اثر آبگریزی متقابل بین پروتئین‌های کپسید بر میزان غیرفعال سازی ویروس‌ها توسط H_2O_2 ، تأثیر می‌گذارد. نتایج بالا نشان می‌دهند که قدرت اکسیداسیون پراکسید هیدروژن مستقیماً در غیرفعال سازی ویروس‌ها دارای نقش می‌باشد. این عمل ویروس‌کشی، در مقایسه با عملکرد ویروس‌کشی کلر متفاوت است. غیرفعال سازی ویروس‌ها توسط کلر بسیار سریع تر از غیرفعال سازی آن‌ها توسط پراکسیدهیدروژن می‌باشد.

۲- سمیت H_2O_2 برای باکتری‌ها و ویروس‌ها، با کاهش PH افزایش می‌یابد. همچنین وجود مواد آلی در محیط، کشندگی H_2O_2 را کاهش می‌دهند. عوامل فیزیکی و شیمیایی مثل کلر در فعالیت ضدغونی کننده‌ها و اکسید کننده‌ها از اهمیت برخوردار هستند. ۳- روابط هم افزایی بین پراکسید هیدروژن و سایر عوامل مانند نیترات نقره و نور ماوراء بنفش وجود دارد. در واقع آنها فعالیت بایوسایدی یکدیگر را افزایش می‌دهند.

در مقایسه پراکسید هیدروژن با کلر میزان غیرفعال سازی

و خلط قابل تشخیص است. این ویروس می‌تواند به گیرنده‌های سلول‌های غدد بزاقی و گیرنده‌های دستگاه تنفسی متصل شود و آن‌ها را آلوده کند. به همین دلیل توصیه شده است قبل از اقدامات درمانی، دهان با استفاده از پراکسید هیدروژن ۱/۵٪ در مطب دندانپزشکی شستشو داده شود. آلوده شدن به این ویروس در مطب دندانپزشکی می‌تواند از طریق فرایندهای مختلفی از جمله انتقال مستقیم ذرات ویروسی در بزاق، استنشاق قطرات و انتقال غیرمستقیم از طریق تماس با سطوح ابزار دندانپزشکی در اتاق معاینه نیز اتفاق بیفتد.

استفاده از پراکسیدهیدروژن در غلظت ۳٪ برای استفاده روزانه بی‌خطر تلقی می‌شود. هنگامی که پراکسید هیدروژن به عنوان یک ماده موضعی در حفره‌ی دهانی استفاده می‌شود، باعث تولید رادیکال‌های آزاد می‌شود که خیلی سریع توسط آنزیم کاتالاز به اکسیژن و آب تجزیه می‌شوند. مهم‌ترین ویژگی پراکسید هیدروژن، خاصیت اکسیداسیون آن در برابر ویروس‌ها است.

پراکسید هیدروژن می‌تواند از طریق مکانیسم‌های مختلف تغییر ساختاری ویروس، از تکثیر ویروس جلوگیری کند.

این مکانیسم‌ها شامل موارد زیر می‌شوند:

۱. تغییر انلولپ ویروس

۲. مکانیسم‌هایی که می‌توانند باعث کاهش اتصال ویروس‌ها به سلول‌ها و در نتیجه کاهش عفونت شوند.

۳. تغییر اسیدهای نوکلئیک

۴. کاهش سنتز پروتئین‌های ویروسی و داخل سلولی
۵. غیرفعال شدن آنزیم‌ها

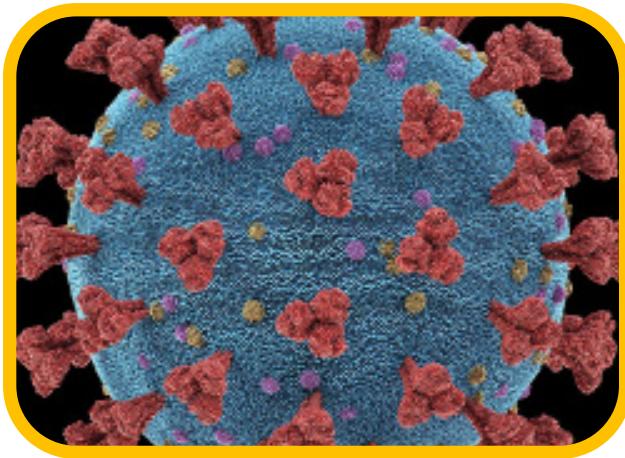
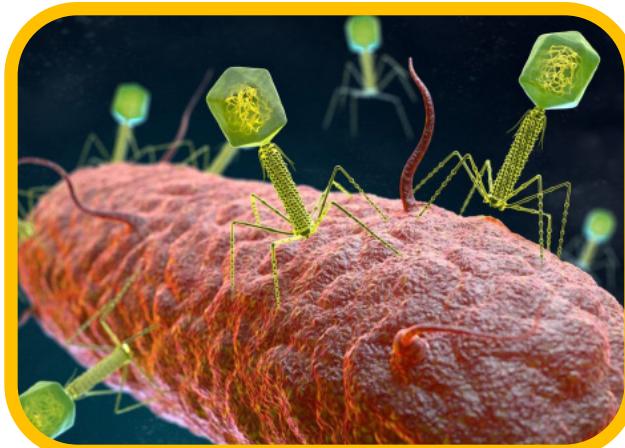
به طور کلی در حضور پراکسید هیدروژن، ویروس‌های انلولپ‌دار بیشتر از ویروس‌های کپسید دار (بدون انلولپ) دچار اختلال در ورود به سلول‌ها می‌شوند.

پراکسید هیدروژن و راینوویروس‌ها:

محلول ۷٪ پراکسید هیدروژن می‌تواند این ویروس‌ها را در مدت ۵ دقیقه بکشد. سایر مطالعات، فعالیت ضد ویروسی پراکسید هیدروژن را در برابر راینوویروس‌ها نشان داده‌اند. زمان مورد نیاز برای غیرفعال کردن سه سروتیپ از راینوویروس‌ها با استفاده از محلول ۳٪

ضد عفونی کردن محیط و غیرفعال کردن ویروس ها استفاده کرد.

یگانه بندار
ورودی ۹۸۲

یگانه صادقی
ورودی ۹۸۲

محمد رضا عبدی
ورودی ۹۹۱

منابع:

The Inactivation of bacteria and viruses by hydrogen peroxide
scencedirect.com
pubmed.ncbi.nlm.nih.gov
cdc.gov

کلر بر روی باکتری ها و ویروس ها با پراکسید هیدروژن متفاوت است که می تواند نشانه وجود دو مکانیسم مختلف غیرفعال باشد.

• مکانیسم دفاعی ارگانیسم های هوایی در برابر پراکسید هیدروژن

از آن جایی که پراکسید هیدروژن، اکسیژن و سایر محصولات جانبی آن مانند رادیکال های آزاد اکسیژن برای سلول های زنده مضر هستند و باید دائمًا از بین بروند. آنزیم های مهارکننده مانند کاتالاز، پراکسیداز، سوپراکسید دیسموتاز و آنزیم های ترمیم کننده DNA که ضایعات اکسیداتیو را اصلاح می کنند در سراسر ارگانیسم های هوایی یافت می شوند.

در مقابل مشتقات پراکسید هیدروژن مانند رادیکال های هیدروکسیل، مسئول آسیب سلول در داخل سلول هستند. مشتقات پراکسید هیدروژن این آنزیم ها را مهار می کنند و باعث می شوند این آنزیم ها عملکرد صحیحی نداشته باشند و در نتیجه DNA سلول آسیب بینند. در طی این تحقیق دیگری که انجام شده است، آسیب سلولی توسط گونه های اکسیژن با اثرات مستقیم و غیر مستقیم، بررسی شده و اکسیدان نهایی و آسیب کشنده ای ایجاد شده مورد بررسی قرار گرفتند. نتیجه این بود که پراکسید هیدروژن میتواند به غشای سلولی آسیب برساند و با از بین بردن مارک های نفوذ ناپذیر غشا، باعث لیز سلولی بشود. همچنین مشخص شد پراکسید هیدروژن آسیب زیادی به آنزیم ها زده و آنها را غیرفعال می کند؛ مانند آنزیم های دسموتاز، همچنین رادیکال های O₂ ممکن است به قند و باز {موجود در ساختار DNA} حمله کرده و منجر به آسیب DNA و تکه تکه شدن قند بشوند.

نتایج آزمایشگاهی

در آزمایشی مبنی بر ضد عفونی کردن محیط با بخار هیدروژن پراکسید (HPV) محققان به این نتیجه رسیدند که پراکسید هیدروژن منجر به غیرفعال شدن کامل ویروس های مورد آزمایش قرار گرفته است. همچنین مشخص شد به مقدار مناسبی در کاهش ذراتی عفونی مانند ویروس های فلج اطفال، روتا ویروس، آدنو ویروس و نورو ویروس موش و آنفلوآنزا A موجود بر روی سطوح شود. پس می توان از بخار HPV برای

سراغ سوالات
دکتر جاوید: بفرمائید

مصاحبه لبوسیتی با دکتر جاوید

الف) از چه زمانی متوجه شدید به بیوشیمی علاقه دارید و میتوانید در این رشته دکتری بگیرید؟

سوال بسیار خوبی است! بنده یکی از درس هایی که توی کنکور سراسری با علاقه می خوندم درس شیمی بود و خیلی به این درس علاقه داشتم. رتبه کنکور من ۳۱۳۴ شد و اون زمان می شد رشته های فیزیوتراپی، علوم آزمایشگاهی، گفتاردرمانی و... یعنی تمام پیراپزشکی ها رو می شد قبول شد اما من فقط می خواستم شیمی قبول بشم. بعد از اینکه با چند نفر که در این زمینه تبحر داشتند صحبت کردم گفتن که آینده کاری این رشته خیلی خوب نیست. سپس فهمیدم که رشته ای به نام بیوشیمی است که در دل رشته ای به نام علوم آزمایشگاهی و این باعث شد که من به حرف فردی که من رو راهنمایی کرده بود گوش بدم و به این رشته اومدم.

در همان ترم اول با شیمی و در ترم های بعد با بیوشیمی، بیوشیمی پزشکی ۱ و ۲، هورمون و... مواجه شدم و همینطور علاقه ام به این رشته بیشتر شد. به

مصاحبه آقای سید جواد جوادی با جناب آقای دکتر جاوید

سلام سید جواد جوادی هستم، از نشریه لبوسیت و خیلی خوشحالیم که در کنار ما هستید.
در خدمت جناب آقای دکتر جاوید هستیم، عضو هیئت علمی علوم آزمایشگاهی و معاونت دانشجویی فرهنگی مرکز

سید جواد جوادی: سلام استاد، اگر سلام و علیکی هست بفرمایید...

دکتر جاوید: بسم الله الرحمن الرحيم، عرض سلام دارم
خدمت شما و دانشجویان محترم علوم آزمایشگاهی مرکز و برآنون آرزوی موفقیت دارم و امیدوارم این مصاحبه بتونه به جایگاه بالای رشته علوم آزمایشگاهی توی مرکز کمک کنه

سید جواد جوادی: متشرفم، اگر موافق باشد بريم

بخونم اما مثلا میخوام ارشد ویروس شناسی دانشگاه تهران قبول بشم.

اما من توصیه جد دارم به شما دانشجویان برای بیوشیمی بهترین و راحت ترین کار اینه که هیچ وقت بیس حفظ کردن ندارید. مثلا من همینطور که به دانشجویان ترم‌های مختلف درس میدم نکات رو به صورت بالینی میگم.

اگر میخواهید در بیوشیمی موفق بشید چه برای کنکور و چه برای درس، باید بالینی این رشته رو یاد بگیرید؛ اگر به صورت مکانیستیک فقط آنژیم‌ها و تبدیل شدن‌ها رو یاد بگیرید مطمئن باشید الان حفظ میکنید، دوروز بعد فراموش میکنید. پس بیوشیمی درسیه که اگر به دید حفظی بخواید بهش نگاه کنید هیچ بار علمی به شما نمیده بلکه باعث میشه از ادامه تحصیل آیندتون هم زده بشید.

۵) دانشجویان از ترم چند بهتره مطالعه برای ارشد رو شروع کنند تا نتیجه مطلوب تری بگیرند؟

سوال بسیار خوبیه و ممنونم که این سوالات خوب که دغدغه خیلی از دانشجویان هست رو میپرسید. به نظر من دانشجویی که از ترم یک وارد رشته علوم آزمایشگاهی میشه و میگه من میخوام تا تخصص برم، اولین کار اینه که اصلا نباید به رشته فکر کنه و باید فقط بگه من میخوام دکتر بشم! در این زمان هیچ درسی به جز درس‌ای ترمی که داره رو نیازی نیست بخونه و تنها درسی که باید بخونه زبان انگلیسیه. زبان انگلیسی رو باید از ترم یک دانشگاه جدی بگیره و این تصمیم رو بگیره که در پایان دوره کارشناسی پرونده زبان انگلیسی رو بینده و از دوره کارشناسی برای بستن پرونده زبان انگلیسی استفاده کنه.

این بستن شامل اسپیکینگ، رایتینگ، گرامر و تمام مهارت‌ها میشه. یعنی فردی که تصمیم داره توی چهار سال کل زبان انگلیسیش رو تقویت کنه. این از بُعد زبان، حالا به بُعد سوال شما میرسیم؛ از کی به فکر ارشد بیوتفه؟

دانشجوی علوم آزمایشگاهی که به دید دکتری به آینده نگاه میکنه به نظر من باید از ترم پنج به دنبال پیدا کردن علاقش باشه و در پایان ترم شش بدونه که به چه رشته ای علاقه داره، چون پایان ترم شش ترمیه که اینمی، انگل، ویروس، هماتو، بیوشیمی و همه چیز

حدی به درس بیوشیمی علاقه داشتم که نگاهم به درس بیوشیمی یه نگاه و به باقی درس‌ها یک نگاه دیگه و از نظر لول پایین‌تر بود و اونجا فهمیدم که اگر بخوام ادامه تحصیل بدم باید در همین رشته باشد.

(ب) رشته‌ای که در مقطع کارشناسی خوندید چه بود؟

علوم آزمایشگاهی پزشکی دانشگاه گلستان

ج) آیا رشته ارشد ما در رشته دکتری که میخواهیم بخونیم تاثیری دارد؟

ابتدا من رشته های ارشد و دکتری خودم رو معرفی کنم؛ بنده کارشناسی ارشد بیوشیمی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد و دوره دکتری تخصصی هم همینجا قبول شدم.

در رابطه با سوالی که پرسیدید، میتوانیم این سوال رواز دو بعد پاسخ بدیم یک بعد بله، یک بعد خیر!

اگر بُعد بله رو بخوایم پاسخ بدیم؛ بله شما اگر بخواید مثلا دکتری بیوشیمی بالینی داشته باشید باید ارشد حتما مرتبط با دکتری باشد به خاطر اینکه شما در ارشد چیزهایی رو یاد میگیرید که ریشه تمام فعالیت هاییه که در تخصص یاد میگیرید پس خیلی مهمه که رشته ارشد شما با دکتری مرتبط باشه.

اما اگر بخوایم از بُعد خیر جواب بدیم به این صورته میتوانه مرتبط نباشه، مثلا ما رشته ای داریم به نام بیولوژی تولید مثل که فقط مقطع دکتری تخصصی داره و شما باید بدونید که چه ارشدی باید خونده بشه که بتونید این دکتری رو بخونید. از این بُعد رشته ارشد فقط پلی هست برای رسیدن به رشته دکتری که در آینده خواهید داشت.

(د) در پیرو صحبت هامون فرمودید که به درس بیوشیمی خیلی علاقه داشتید اما از اونجایی که بسیاری از دانشجویان از این درس میترسند و فکر میکنند درس سختیه؛ آیا شما هم نظرتون همینه و اگر هست چه پیشنهادی دارید که این درس برای دانشجویان آسون تر بشه؟

کلا درس بیوشیمی درس سختیه و من حرف شما رو تأیید میکنم ولی بیوشیمی درسیه مثل زبان انگلیسی که اینقدر مهمه که در تمام کنکور های ارشد وجود داره. پس شما نمیتوانید بگید من نمیخوام بیوشیمی

رزومه رو بررسی می‌کردند و نمره‌ای از ۳۰ بهترین میدن که با نمره از ۷۰ کتبی جمع می‌شده و در نهایت اینکه آیا شما جزو اون ۱۲ نفر هستید یا نه؟!

ن) بازارکار رشته بیوشیمی چطوره؟

بازارکار رشته علوم آزمایشگاهی که عالیه و در همون مقطع کارشناسی هم می‌توانید در آزمایشگاه‌ها مشغول به کار بشید اما در رابطه با رشته بیوشیمی اگر کسی دیدش ارشد هست به این صورته که ارشد تمام رشته های علوم آزمایشگاهی با کارشناسی هیچ تفاوتی نداره و هیچ کس به دید ارشد به شما نگاه نمی‌کنه. نه در حقوق تفاوت داره و نه در کار و ... . تفاوت از زمانی شروع می‌شه که شما دکتری تخصصی می‌گیرید.

در بیوشیمی بالینی وزارت بهداشت اگر شما بتونید رزومه بالا و تبحرات لازم رو طی چهار سال دوره دکتری تخصصی بگیرید مطمئن باشید که بازارکار خیلی خوبی خواهید داشت زیرا همه دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها حتماً باید هیئت علمی بیوشیمی داشته باشند.

رو پاس کرده و از همه چیز آگاهی کامل داره و باید بینه که با کدام درس‌ها می‌تونه ارتباط برقرار کنه یعنی صمیمی ترین ارتباطی که با نوشه‌ها و علمی که از اون درس می‌گیره داشته باشه و برآش یادگیری سخت نیست و با علاقه اون درس رو میخونه و این درس می‌شه دکتری تخصصی که این فرد در آینده قراره بخونه.

و نحوه پذیرش در مقطع دکتری چطوریه و آیا علاوه بر کنکور مصاحبه هم داره؟

بله، توی ارشد مصاحبه نداره و شما کنکور میدید و وارد مقطع ارشد می‌شید و وقتی تموم شد باید آزمون زبان MHLE یا MSRT بدید و بعد مجوز کنکور دکتری رو می‌گیرید. بعد از اون ۷۰ درصد نمره، نمره کتبی هست و ۳۰ درصد نمره مصاحبه.

یعنی مثلًا رشته بیوشیمی در سال ما که ۱۲ نفر می‌گرفت، دو برابر ظرفیت به مصاحبه دعوت شدند. مصاحبه در اون زمان به صورت جنرال در تهران بود و ما به دانشگاه علوم بهزیستی تهران رفتیم ۹ نفر از اعضای برد بیوشیمی بودند که سوال می‌پرسیدند و

عضو هیئت علمی بشید یا خیر.
رزومه در این دوران خیلی مهمه و اگر شما دوره دکتری بدون رزومه داشته باشید قطعاً دانشگاه شما رو نمی‌گیره.

ک) در نهایت چه توصیه‌ای برای دانشجویان رشته علوم آزمایشگاهی که قراره در این رشته ادامه تحصیل بدهند دارید؟

من به تمام دانشجویان همیشه توصیه کردم که رشته علوم آزمایشگاهی رو بخوینید تا به دکتری تخصصی برسید چون این رشته ارزش داره که تمام سختی‌های راه رو به دوش بکشید و به اون مقطع برسید چون مقطع دکتری تخصصی این رشته هم برای آزمایشگاه زدن و بسیاری از مزایای دیگر خوبه و کم پیش میاد رشته‌ای در مقطع کارشناسی اینقدر برای ادامه تحصیل باز باشه و بین تعداد زیادی تک رشته به شما حق انتخاب بده.

و من توصیه می‌کنم حتماً ادامه تحصیل در این رشته رونه به دید ارشد بلکه به دید دکتری تخصصی ادامه بدید به نظر من اگر در این رشته به دید ارشد به ادامه تحصیل نگاه می‌کنید تمام انرژیت رو بیهوده مصرف می‌کنی. «ارشد پلی است برای رسیدن به دکتری تخصصی.»

سید جواد جوادی: خیلی ممنونم که وقتیون رو در اختیار ما گذاشتید.

ج) افرادی که در این رشته دکتری می‌گیرند چه مقدار در اپلای موفق خواهند بود؟
برای اپلای کردن رشته خیلی مهمه و بهترین راه اپلای اینه که کارشناسی ارشد بگیرید و برای دکتری برد و حالت بهتر دیگر آن اینه که دکتری هم ایران بگیرید و برای پست داک برد.

اما ما بیس رو برای می‌داریم که دانشجویی ارشدش رو در ایران گرفته و برای دکتری می‌خواهد اپلای کنه. رشته‌هایی که بیس پژوهش دارند خیلی می‌تونند برای پیدا کردن موقعیت برای اپلای باشند و همانطور که می‌دونیم رشته بیوشیمی رشته زنده‌های است و در همه چیز نفوذ داره و می‌بینیم که در واحدهایی که هر ترم در رشته علوم آزمایشگاهی پاس می‌کنیم هر ترم بیوشیمی داریم و چون در رشته‌های دیگر بسیار نفوذ دارد حتماً برای اپلای موقعیت‌های زیادی خواهید داشت.

ط) آیا ادامه تحصیل در این رشته باعث افزایش حقوق هم میشے؟

همانطور که گفتیم در مقطع ارشد خیر ولی در مقطع دکتری بله چون بیس کاری فرق میکنه و شما می‌تونید هیئت علمی دانشگاه بشید و یا در مراکز دانشبنیان یا شرکت‌های کیت‌سازی یا تمام شرکت‌های دانشبنیانی که بیس اونها مهارتی و علمی هست با حقوق عالی مشغول به کار بشید.

ی) خب بحث هیئت علمی شد؛ به عنوان کسی که عضو هیئت علمی هست می‌خواستم از تون بيرسم چطور ميشه عضو هیئت علمی شد؟

بعد از اینکه دکتری تخصصی می‌گیرید برابر دورانی که طول دکتری تخصصی بوده طرح اجباری دارید (مثل علوم آزمایشگاهی که دوسال طرح اجباری داره) بنده سه سال و ۹ ماه دوره دکتری تخصصیم بود و به همین مدت باید طرح بگذرونم. طرح دقیقاً با مزایا و حقوق هیئت علمی هست و برای هیئت علمی شدن باید منتظر فراخوان بشید و فراخوان‌های وزارت بهداشت رو چک کنید و دانشگاه‌های مختلف متناسب با نیازشون در حوزه‌های مختلف فراخوان می‌زنند و شما در اون فراخوان شرکت می‌کنید و رزومه رو می‌فرستید و در اون دانشگاه دعوت به مصاحبه می‌شید و در نهایت هیئت امنا اون دانشگاه نظر می‌دهند که

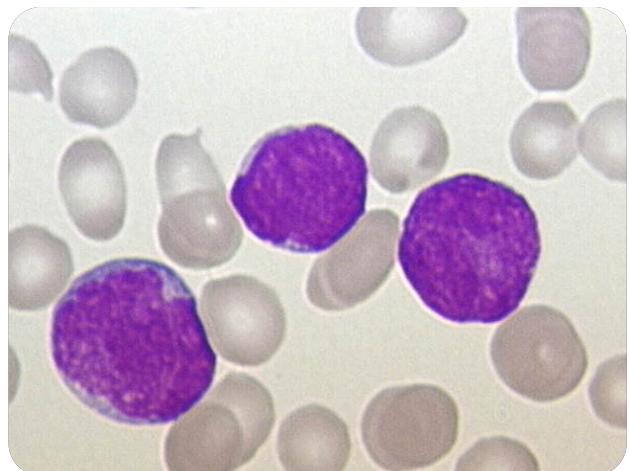
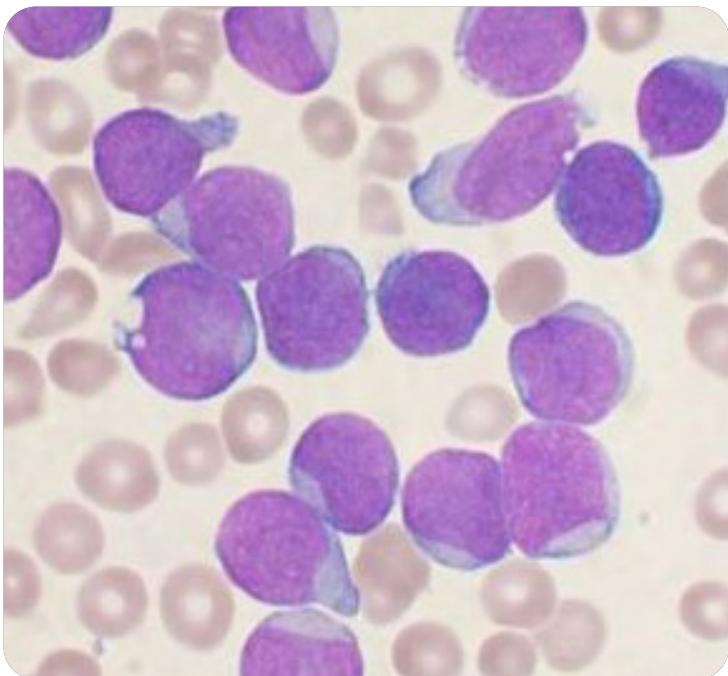
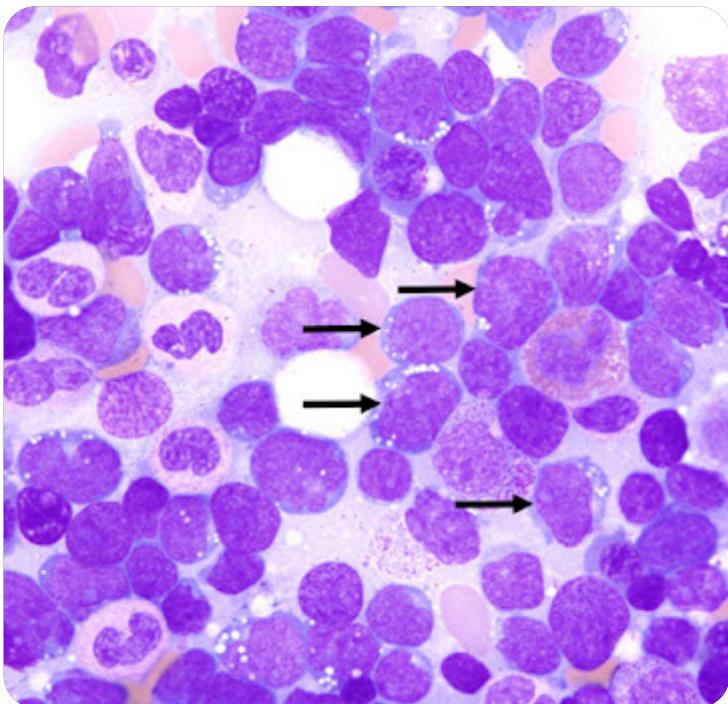

سید جواد جوادی
ورودی ۹۹۳

آسپارازیناز درمانی در بیماران مبتنای لوسمی حاد لنفوبلاستیک

لوسمی حاد لنفوبلاستیک شایع‌ترین بدخیمی در میان کودکان ۵۰٪ است. در کودکان زیر ۱۰ سال و ۲۰٪ در بزرگسالان بالای ۵۰ سال رخ می‌دهد. در این بدخیمی منشا سلول‌های سرطانی مغز استخوان است. رده لنفوئیدی سلول‌های خونی درگیر می‌شود و تعداد لنفوبلاست‌های نابالغ در مغز استخوان و جریان خون محیطی افزایش می‌ابد. علائم این لوسمی شامل تب، دردهای استخوانی، خونریزی مکرر و شدید بینی، خونریزی لثه‌ها، ضعف، خستگی و کاهش انرژی، رنگ پریدگی پوست، تنگی نفس، عفونت‌های مکرر و تورم غدد لنفاوی است. البته این علائم اختصاصی نیستند.

تاریخچه آسپارازیناز را می‌توان در متون پزشکی سال ۱۹۲۲ زمانی که Clementi خصوصیات جالب آسپارازیناز سرم خوکچه هندی را کشف کرد، جست و جو کرد. در ادامه محققان از دانشگاه Cornell نشان دادند که اثر ضد لنفوومی سرم خوکچه هندی به دلیل اثر L-asparaginase موجود در سرم بوده است. مطالعات آزمایشگاهی بعدی فعالیت چشمگیری را در خطوط سلول‌های لوکمی نشان داد و در دهه ۱۹۶۰ آسپارازیناز برای اولین بار در کودکان دچار ALL استفاده شد. حدوداً ۵۰ سال از اولین استفاده از آسپارازیناز گذشته است و تبدیل به یکی از مهم‌ترین و فعال‌ترین درمان‌ها در مدیریت ALL در کودکان و بزرگسالان شده است.

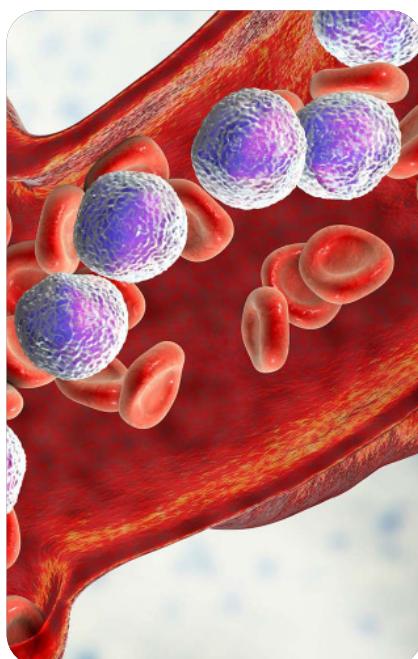

شکل: اسمر خون محیطی در ALL

بیان کم آسپاراژین سنتتاژ در لوسمی حاد لنفوبلاستیک

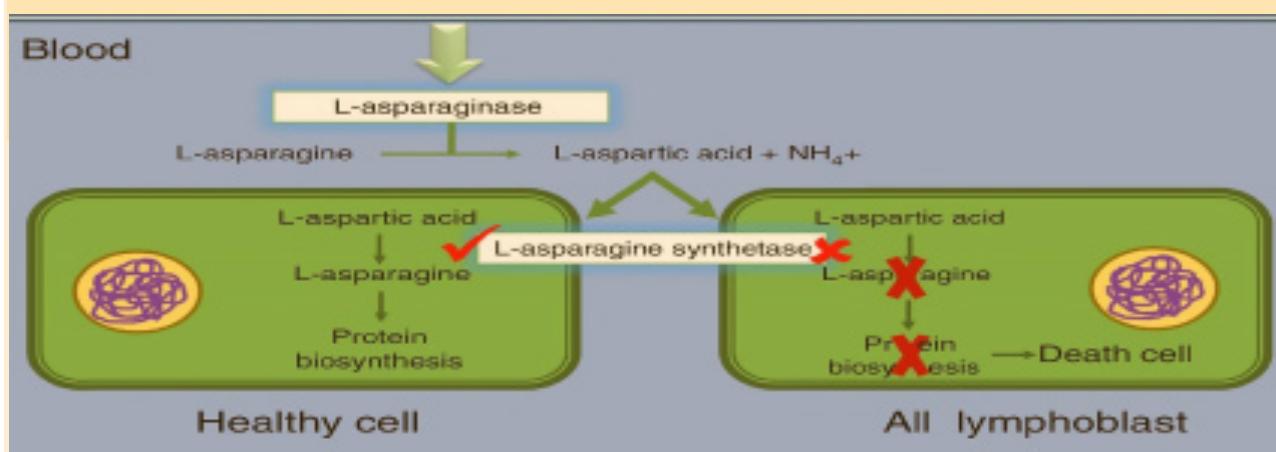
در سلول‌های طبیعی انسان، آسپاراژین یک آمینواسید غیرضروری است. زیرا سلول‌ها می‌توانند آسپاراژین را بوسیلهٔ ترانس آمیناز و آسپاراژین سنتتاز از دیگر آمینواسیدها (برای مثال گلوتامات/گلوتامین و اسپارتات) تولید کنند. تخلیهٔ طولانی مدت آسپاراژین منجر به کاهش سنتز پروتئین می‌شود و در نهایت باعث آپوپتوز می‌شود. شواهد جدید نشان می‌دهد که Asn علاوه بر نقش اصلی خود در سنتز پروتئین ممکن است عملکردهای تنظیمی دیگری نیز داشته باشد.

سلول‌های ALL به طور قابل توجه کمبود آسپاراژین سنتتاز دارند و نمی‌توانند آسپاراژین جدید را از باقی آمینواسیدها تولید کنند پس این سلول‌ها به آسپاراژین خارجی (Exogenous) برای سنتز پروتئین نیاز دارند. با تخلیهٔ کردن سرم از آسپاراژین خارجی بوسیلهٔ آسپاراژیناز، سنتز پروتئین در سلول‌های لوکمی مهار و سلول دچار آپوپتوز می‌شود.

این موضوع می‌تواند به کشنن انتخابی سلول‌های لوکمیک منجر شود. نیاز شدید بلاست‌های ALL (و برخی از مدل‌های لنفوم) به Asn خارج سلولی، به دلیل کم بودن میزان بیان پروتئین ASNS، اولین نمونه از اگزوتوفی خاص سرطان برای یک اسید آمینه غیر ضروری است.

با توجه به بیان کم ASNS، انکوباسیون بلاست‌های ALL با تخلیه سریع Asn درون سلولی و استرس طولانی مدت تغذیه‌ای همراه است که باعث توقف تکثیر و در نهایت آپوپتوز سلول‌های لوکمی می‌شود.

شکل ۲ : مکانیسم عمل آسپاراژین سنتتاز و آسپاراژیناز در سلول‌های نرمال و لنفوبلاست‌های ALL

نوع آسپارازیناز

روش‌های آماده سازی و استعمال آسپارازیناز تراپی طی دهه‌ها دچار تغییر شده است. مدت هاست که سه نوع آسپارازیناز برای استفاده در دسترس است: آسپارازیناز طبیعی *Escherichia coli* -Oncaspar -E. coli و آسپارازیناز *Erwinia .chrysanthemi*

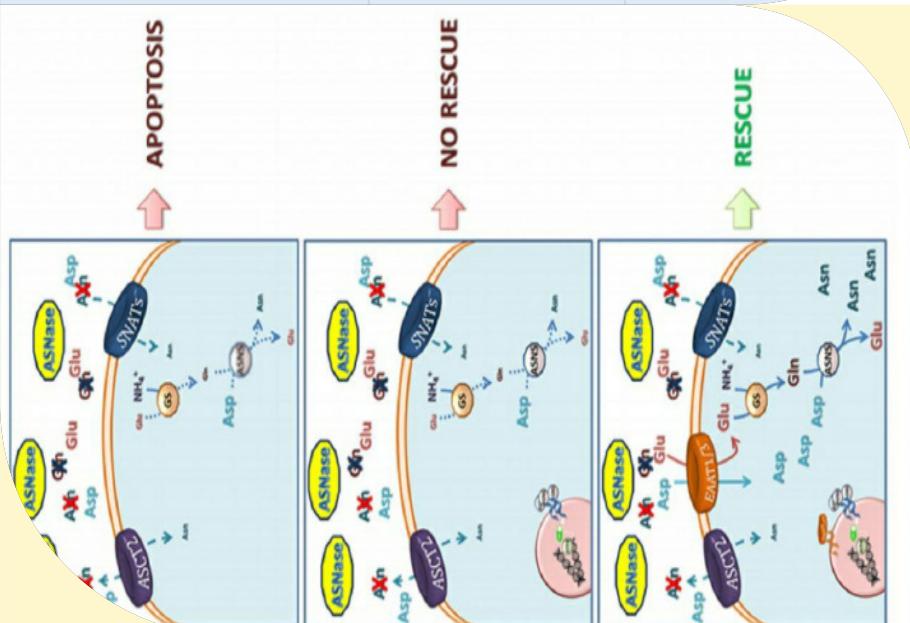
	PEG-asparaginase	Erwinia asparaginase
دوز متدالوں	۲۰۰۰-۳۵۰۰ IU/mL هر ۴-۶ هفتہ	۲۵۰۰۰ IU/mL سه بار در هفته و شش دوز به ازای هر دوز PEG آسپارازیناز برنامه ریزی شده
نیمه عمر معلوم	۷-۸ روز	۷/۵ ساعت برای تجویز درون وریدی ۱۵/۶ ساعت برای تجویز درون عضلانی
Peak, IM (hours)	۱۲۰-۷۲	۱۸-۱۴
Peak, IV	(بلافاصله) Immediate	
مدت زمان تقریبی تخلیه آسپارازین به ازای هر دوز (برحسب روز)	۲۸-۳۱	۳-۴

سه نوع آسپارازیناز توسط اداره غذا و دارویی ایالات متحده برای درمان کودکان و بزرگسالان مبتلا به ALL تأیید شده است. این سه آسپارازیناز مکانیسم عمل یکسانی دارند اما از نظر ساختار، منشا باکتریایی، فارماکوکنیتیک و دوز متفاوت هستند.

در این جدول حداقل سطح تعریف شده فعالیت آسپارازیناز بیشتر از ۰/۱ IU/mL است

عواض جانبی آسپارازیناز درمانی (واکنش‌های مربوط به تزریق)

با توجه به اندازه بزرگ آسپارازیناز و خواستگاه باکتریایی این آنزیم می‌توان انتظار یک واکنش ایمنی با آنتی بادی‌های خنثی کننده را داشت که منجر به کاهش فعالیت آسپارازیناز در بیماران می‌شود. این پاسخ‌های ایمنی ممکن است منجر به واکنش‌های حساسیت بالینی یا تحت بالینی شود. این واکنش می‌تواند با آлерژی واضح همراه باشد یا نباشد.

اگر آлерژی را بتوانیم واضح بینیم آن را "فراحساسیت کلینیکی (clinical hypersensitivity)" می‌نامیم و اگر واضح نباشد آن را "غیرفعال خاموش (silent inactivation)" می‌نامیم. طیف حساسیت بالینی از ارتیتمای موضعی و گذرا، بثورات در محل تزریق، سرفه و استفراغ تا آنافیلاکسی حاد تهدیدکننده حیات را شامل می‌شود.

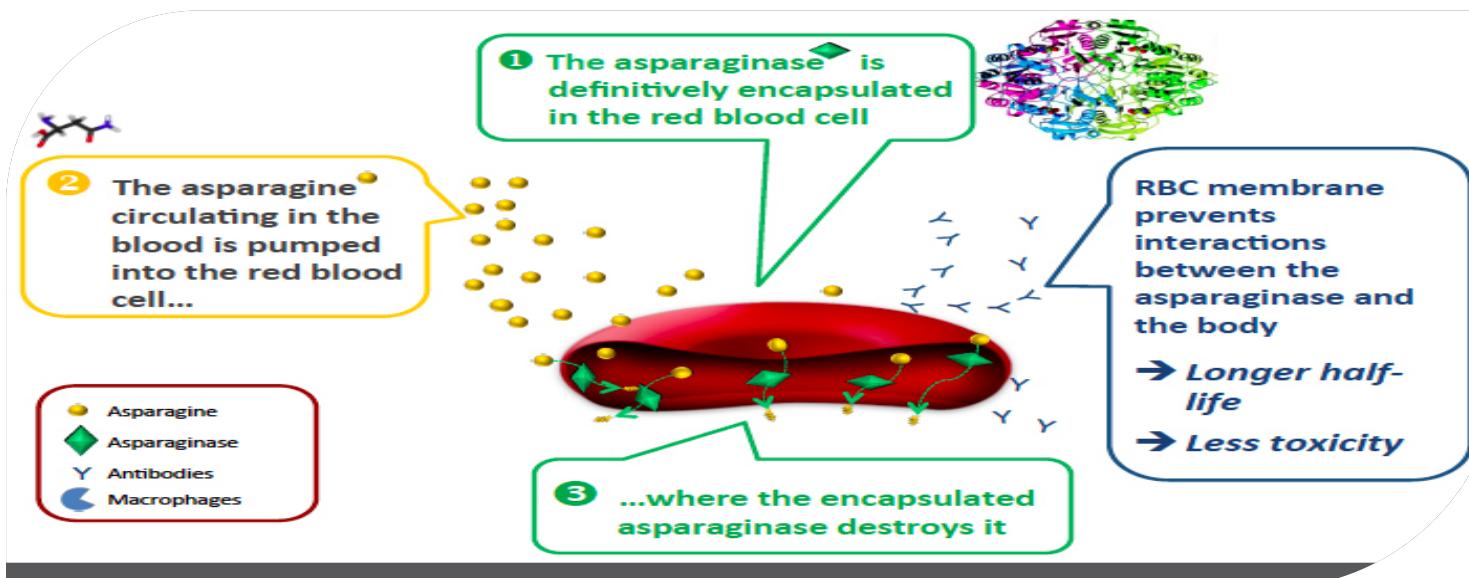
فرمولاسیون‌های جدید آسپاراژیناز در حال ظهرور

(الف): نوع جدید فرم آسپاراژیناز پگیله است که از متصل‌کننده succinimidyl carbonate است که از متصال‌کننده succinimidyl succinate موجود در PEG آسپاراژیناز (SS-PEG) موجود در بازار پایدارتر است.

(ب): آسپاراژیناز کپسوله شده در اریتروسیت (ERY-ASP) یا GRASPA است که در اریتروسیت‌های هومولوگ ABO و بدون لکوسیت، کپسوله شده است. پرسه کپسوله شدن به‌وسیله لیزهای‌ایپوتونیک باعث ایجاد سوراخ در غشای RBC می‌شود و به آسپاراژیناز اجازه ورود به RBC می‌دهد و در ادامه به‌وسیله محلول ایزوتونیک، سوراخ‌ها بسته می‌شود.

RBC لود شده با آسپاراژیناز در چندین آزمایش بالینی مقدماتی امتحان شده است. این نوع متشكل از آسپاراژیناز است که در غلظت ۵۰٪ در RBC همولوگ لود می‌شود و سپس در نمک، آدنین، گلوکز و مانیتول تشکیل سوسپانسیون می‌دهد. پس از آن از نظر تئوری L-آسپاراژیناز به صورت مجزا در گلبول قرمز باقی می‌ماند و در سراسر گردش خون حمل می‌شود. در ادامه RBC به عنوان یک راکتور زیستی عمل می‌کند و به آسپاراژین اجازه انتقال از پلاسمای غشای RBC به‌وسیله ترانسپورت‌های آمینواسیدی غنی از نیتروژن را می‌دهد که در اینجا L-asparaginase آسپاراژین وارد شده به RBC را هیدرولیز می‌کند.

تصویر تئوری غشای RBC با پمپ مداوم آسپاراژین، آسپاراژین را درون RBC تغليظ می‌کند تا آسپاراژیناز هیدرولیز را انجام دهد و در نتیجه فعالیت آسپاراژیناز باعث تجزیه و تخلیه آسپاراژین پلاسمایی می‌شود همچنین RBC از آسپاراژیناز در برابر آنزیمهای پروتئولیتیک در گردش و آنتی‌بادی‌های خنثی کننده حفاظت می‌کند در نتیجه از پاکسازی سریع آسپاراژیناز جلوگیری می‌شود. این مزایا می‌تواند باعث افزایش طول نیمه عمر و در نتیجه افزایش تخلیه آسپاراژین و کاهش واکنش‌های فراحساسیت بشود.

شکل ۵ : آسپاراژیناز کپسوله شده در گلبول قرمز

منابع:

Marini BL, Perissinotti AJ, Bixby DL, Brown J, Burke PW. Catalyzing improvements in ALL therapy with.

38-328:(5)31;2017 .asparaginase. Blood reviews

Chiu M, Taurino G, Bianchi MG, Kilberg MS, Bussolati O. Asparagine synthetase in cancer: beyond acute.

9:1480;2020 .lymphoblastic leukemia. Frontiers in oncology

Baruchel A, Brown P, Rizzari C, Silverman L, van der Sluis I, Wolthers BO, et al. Increasing completion of.

asparaginase treatment in childhood acute lymphoblastic leukaemia (ALL): summary of an expert panel e000977;(5)5;2020 .discussion. ESMO open

نیلوفر نصفه کار
ورودی ۹۷۱

طنز بوسیتی

من یک علوم آزمیم !

نسل	بعد از نسل	بعد از من،	سلام	نسل	آنلاین و حضوری هم سلام	نسل	"بشنو از من چون حکایت می‌کنم"	نسل	آرزوی علوم آزی روایت می‌کنم	درد	هوایی سرد شعری گفته‌ام	در	جُزوَاتِ يخ زده و حال ْخُفته‌ام	جُزوَاتِ ترجیحا از حافظه، مولوی، سعدی بخوان	(تلمیح داره به واقعه نمره گیری از استاد با خواندن بیتی از شعر)
نسل	بعد	از من	جزوه می نوشت	نسل	بعد	از من	جزوه می نوشت	نسل	را پیوسته تایپی می نوشت	باکتری	انگل، هماتو، باکتری	ایمنی،	سینه خواهم شرحه شرحه از فراق"	"	
جزوه	را	در	مامن دوستانه اش	جزوه	را	در	مامن دوستانه اش	اظهر	ctrl+f	دیگری	جذابتر از	هر	من از ناله من دور نیست"	"سِر	
پاس	میکرد	با	ایمنی اش	پاس	میکرد	با	ایمنی اش	نسل	بعد از نسل بعد از نسل من	اصلا جزوَاتم جور نیست.	گرچه	من از ناله من دور نیست.	ایستاد، باورم کن با تو دشمن نیستم	دشمن داری،	
درس	نقشی	تازه	شد در فصل من	درس	نقشی	تازه	شد در فصل من	یادتان باشد!	باکتری هم شکرین و ناب بود	با همی عشق و علاقه چون جنون	با	کردم آز قارچ، ایضاً آز خون	پاس	استاد، باورم کن با تو دشمن نیستم	(حتی با سرچ هم نمیتونستی! اصن بیین یه وضعیتی بودا!!)

از	پی	اتمام	تحصیلات	و	درس	کاش	استادان	ما	را	باری	کنند
میرویم	پی	کارآموزی	بس	و	کنند	بهر	حل	آنلاینی	کاری	کنند	
روی		حرف	من	من	کنون	گرچه	در	خوابیم	ولی	ما	هستیم
با		توست،	نسل	من!	در به روی	مثبت و منفی و نمره	بسته	ایم			
گر	درس	میخوانی	کن	کن	گر او	میکروفونی	است	ما	بی	عاریم	
زندگیت	را	هموار	کن	کن	این گزارف	است که او	کاری	و	ما	بی	کاریم

(اشاره به تعدادی محدود از دانشجویان اکتبیو)

کارمان درس و پاسخ است نه تملق و غریو
این همه اجحاف و نامردی از چهروست؟

خیلی سوکی میخوام بگم نمره میخوام

(شما که ۱۴ درس ندارین ۱۹ واحد!)
از بس رویتان زوم کرده ام
پی در پی با قلبم بوم بوم کرده ام

(مثل روت زوم کنم بوم بوم کنه قلیمم!)

گر میدهی نمره با دلی آسوده ده
نمره برای دادن است ای عشق دل
گر حسن دخت کاری کرده است او را ببخش
در دلش چیزی نیست جز چند جمله طنز
مخلّصش اینکه میرود او یک روز هم
جایگزین عامل دق هستن امثال هو

ما	بنی آدم	اگر عضو	همیم	کن	هموار	بسی	را	زندگیت	روی	با	با
از	برای پاس هم	جان	می‌دهیم	کن	میخوانی	اقرار	کن	گر او	درس	گر	گر
گر	امتحانی	میدهی	اسوده	باش	دوستان	را همی دل	گرمی باش	این همه	کاری	با	با
لیک	دوستان	باش	پای دل	باش	پای دل	لنگ و دلم	تنگ و جهانی	سنگ	بسته	توست،	با
دل	من بهر یک	جرعه	مراحت	تنگ	من	در پاسخ	و میکروفون	بستهایم	خستهایم	میرویم	از

(خداوکیلی این بیت ابول نداش: (!!!?)

اگر استاد در دمشق اعجاز مسیحا دارد
در دم ما إلا حديثها جا دارد
(عرض و قافیش فقط با این جور در میومد:)

ما	علوم آزیا	پیاپی	خستهایم	گر	دوستان	را همی دل	گرمی باش	پای دل	لنگ و دلم	تنگ و جهانی	سنگ
راه	بر پاسخ	و میکروفون	بستهایم	باش	من بهر یک	جرعه	مراحت	من	در پاسخ	و میکروفون	بستهایم

مرتضی حسن دخت
وروودی ۹۷۲

علی کشاورز
وروودی ۹۷۲

سعیده طاهری
وروودی ۹۹۲

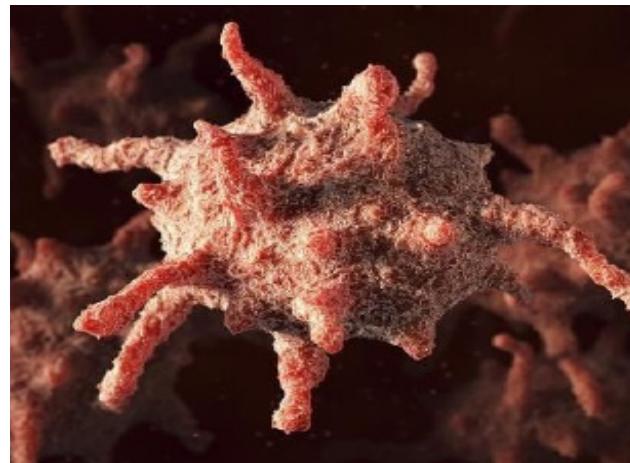
آیا اندازه پلاکت می‌تواند شدت و میرایی را در کووید ۱۹ پیش‌بینی کند؟

بیماری مزمون کرونا ویروس ۲۰۱۹ (COVID-19) که در حال حاضر به دلیل سندروم حاد تنفسی کرونا ویروس (SARS-CoV-2) وجود آمده است، با توجه به تمایل این ویروس به ایجاد علائمی با شدت غیر قابل پیش‌بینی در افراد مبتلا، محققان را سردرگم کرده است. در حالی که اکثر مبتلایان این بیماری را خفیف یا بدون علائم تجربه می‌کنند، اقلیت آن‌ها علائمی شدید یا بحرانی را بروز می‌دهند که برخی از آن‌ها کشنده هستند. با توجه به مطالعه‌ی جدیدی که درباره تاثیر اندازه پلاکت‌ها، در افراد مبتلا به بیماری شدید COVID-19 خون اغلب در اندام‌های حیاتی لخته می‌شود که منجر به مشکلات بیشتری می‌گردد. می‌توان این را به عنوان یک شاخص خوب برای فعال شدن پلاکت نیز معرفی کرد.

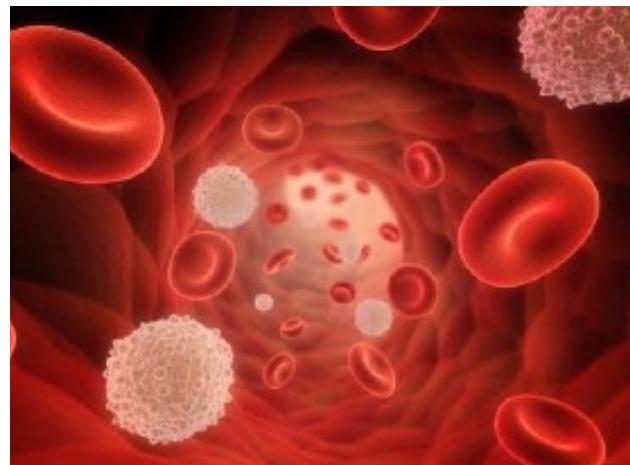

روش های مطالعه:

محققان از نشانگرهای فعالسازی پلاکتی برای ارزیابی وضعیت فعال شدن پلاکتها، در بیماران مبتلا به COVID-19 استفاده کردند. با این حال، آنها از تکنیکهای به صرفهی مراقبت استفاده میکردند که نتایج سریع میداد، بنابراین برای تمرين بالینی مناسب بودند. یکی از این روش ها اندازه پلاکت است که میتوان آن را با استفاده از آنالیز های خودکاری که معمولا در هماتولوژی استفاده میشود، تعیین کرد. پلاکت های جوان بزرگتر و فعال تر هستند که نشان دهنده خطر بالای ترومبوز است.

آنالیزها، اندازه و شمارش را با استفاده از روش هایی مانند امپدانس، پراکنش نوری و فلورسانس ارزیابی میکنند. مورفولوژی پلاکتها به صورت میانگین حجم پلاکت ها (MPV)، میزان توزیع پلاکت ها (PDW) و نسبت سلول بزرگ پلاکت (P-LCR) تعریف شد. این پارامترهای مورفولوژی و همچنین ارتباط آنها با نتایج جانبی COVID-19 شدید، مورد ارزیابی قرار گرفت.

در نتیجه آن دانشمندان مطالعات متعددی را در زمینه این جنبه از مورفولوژی پلاکت در COVID-19 بررسی کردند. در ۲۲ مطالعه، معیارهای مورد نیاز خود را پیدا کردند که در ۱۵ مورد آنها، MPV به عنوان پارامتر مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل نشان داد که در COVID-19 شدید، سطوح MPV نسبت به بیمارانی که بیماری خفیف تری دارند، با تفاوت اندکی، بالاتر است. در هفت مطالعه، PDW درگروه حاد کووید، بیشترین مقدار را نشان داد. با این حال، هنگامی که زمان آزمایش در نظر گرفته شد، تورم پلاکت ها در طول زمان نشان دهنده افزایش ظاهری در اندازه آنها بود.

اندازه پلاکت و میرایی COVID-19:

MPV pooled، SMD (۰.۳۴٪) را بین موارد شدید و غیر شدید COVID-19 نشان می دهد، در حالی که PDW، SMD (۰.۴۵٪) را بین این دو نشان داد.

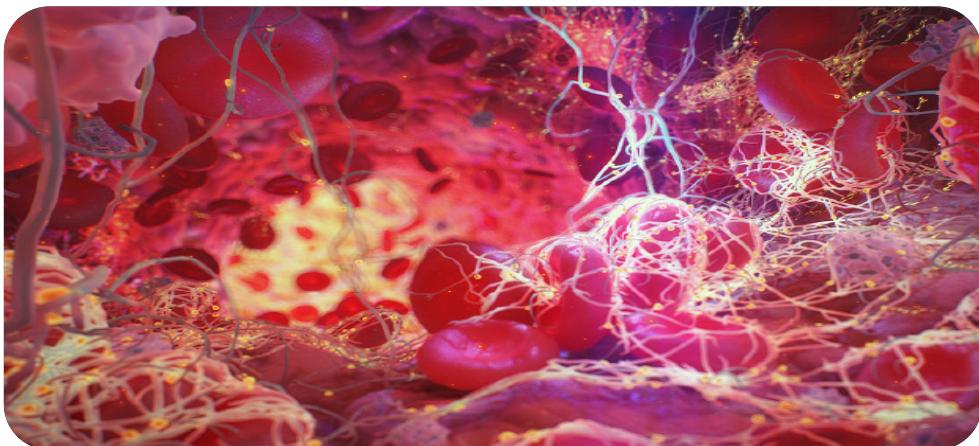
P-LCR تفاوت قابل توجهی را نشان داد، زیرا SMD (۰.۴۹٪) بود. محققان همچنین دریافتند که شانس MPV برای COVID-19 شدید تقریبا (٪۶۰)، در مقابل برای PDW (٪۵۶)، بالاتر بود. احتمال اینکه بیماران مبتلا به COVID-19 به شدت بیمار باشند تقریبا (٪۷۰) ذکر شد که مقادیر P-LCR بالاتری

در بیماران مبتلا به COVID-19، شواهدی بر فعالسازی پلاکتها، دارای بیان بالای پروتئین P-selectin حتی در پلاکتها در حال استراحت و توده های پلاکت همراه با WBC ها در گردش خون را نشان می دهند.

همچنین تجمع پلاکتها با افزایش سطح ترومبوکسان، یک مولکول پیش التهابی، پروکواگولانت (procoagulant) (پیش انعقادی) افزایش می یابد. این وضعیت هایپراکتیو پلاکت، از نظر برخی از دانشمندان به عنوان عامل نقص ایمنی در COVID-19 در نظر گرفته می شود، به ویژه از آنجا که تعداد پلاکت ها در این بیماران اندکی کاهش یافته است. در واقع کاهش مداوم پلاکت ها، با میرایی بیشتر در این شرایط مرتبط است.

در بیماران COVID-19 با آسیب حاد ریوی (ALI) افزایش مگاکاربوسیت ها مشاهده شد. این ممکن است نشان دهنده تولید مگاکاربوسیت جبرانی در این اندام باشد، که محل تولید مهمی به دلیل مصرف پلاکت در حالت فعل ناشی از COVID-19 است.

نسبت به کووید خفیف داشتند. داده های SMD با استفاده از تنها چهار مطالعه نشان داد که افراد با MPV و PDW بالا بیش از ۶۰ درصد نسبت به بازماندگان، احتمال فوت بیشتری دارد.

این یافته ها نشان می دهد که اندازه پلاکت ها می تواند یک پیش بینی کننده معتبر برای شدت و مرگ و میر COVID-19 باشد. مشاهدات نشان داد که میزان MPV در بیماران مبتلا به COVID-19 شدید یا فوت شده بالاتر خواهد بود، این موضوع، نیاز به توصیف نتایج مطالعات مشابه را تایید می کند. PDW همچنین به بیماری شدید مرتبط است. گزارش شده در یک مطالعه قبلی دیگر، مقادیر بالای P-LCR نیز با بیماری شدید و مرگ و میر بیشتر در این بیماران مرتبط است. به عبارت دیگر، با وجود افزایش اندک، «تشخیص داده شد که به احتمال زیاد یک بیمار 19 COVID که زنده نمی ماند، PDW، MPV، P-LCR و بالاتری افزایش بیمارستان نسبت به یک بازمانده داشته باشد.» بنابراین MPV و P-LCR می توانند نشانگر پیامد شدید یا کشنده COVID-19 باشند. این پژوهشگران همچنین به این نکته اشاره کردند که علیرغم بیماری شدید، با فعل سازی سیستم ایمنی و انعقاد، میزان پلاکتها کمتر یا بیشتر از حد طبیعی است و این امر نشان دهنده افزایش تولید پلاکت ها برای همگام شدن با افزایش مصرف است. پلاکت های بزرگ تر در مقایسه با پلاکت های جوان دارای بیان گیرنده سطحی و میزان ATP بیشتری هستند و همچنین در رونویسی فعال ترند. در این مطالعه، اندازه بزرگ پلاکت نشان دهنده، COVID-19 شدید که با کاهش خفیف در تعداد پلاکت ها همراه است و باعث ایجاد بیماری جبرانی مگاکاربیوپوئیز و انتشار تعداد بیشتری از پلاکت های بزرگ نابالغ می شود. این موضوع می تواند مکانیزمی برای توضیح میزان بالای ترومبوز در COVID-19 باشد. این یافته ها که از روش معمول تحلیل هماتولوژی به دست آمده، بسیار امیدوار کننده است، زیرا این نحوه ارتباط اندازه پلاکت ها با نتایج آن، می تواند به عنوان یک پارامتر برای پیش بینی ابتلا به بیماری های شدید و با کشنده باشد. برای تایید این نتایج قبل از استفاده به عنوان پارامترهای بالینی، نیازمند مطالعات گسترده تری می باشد.

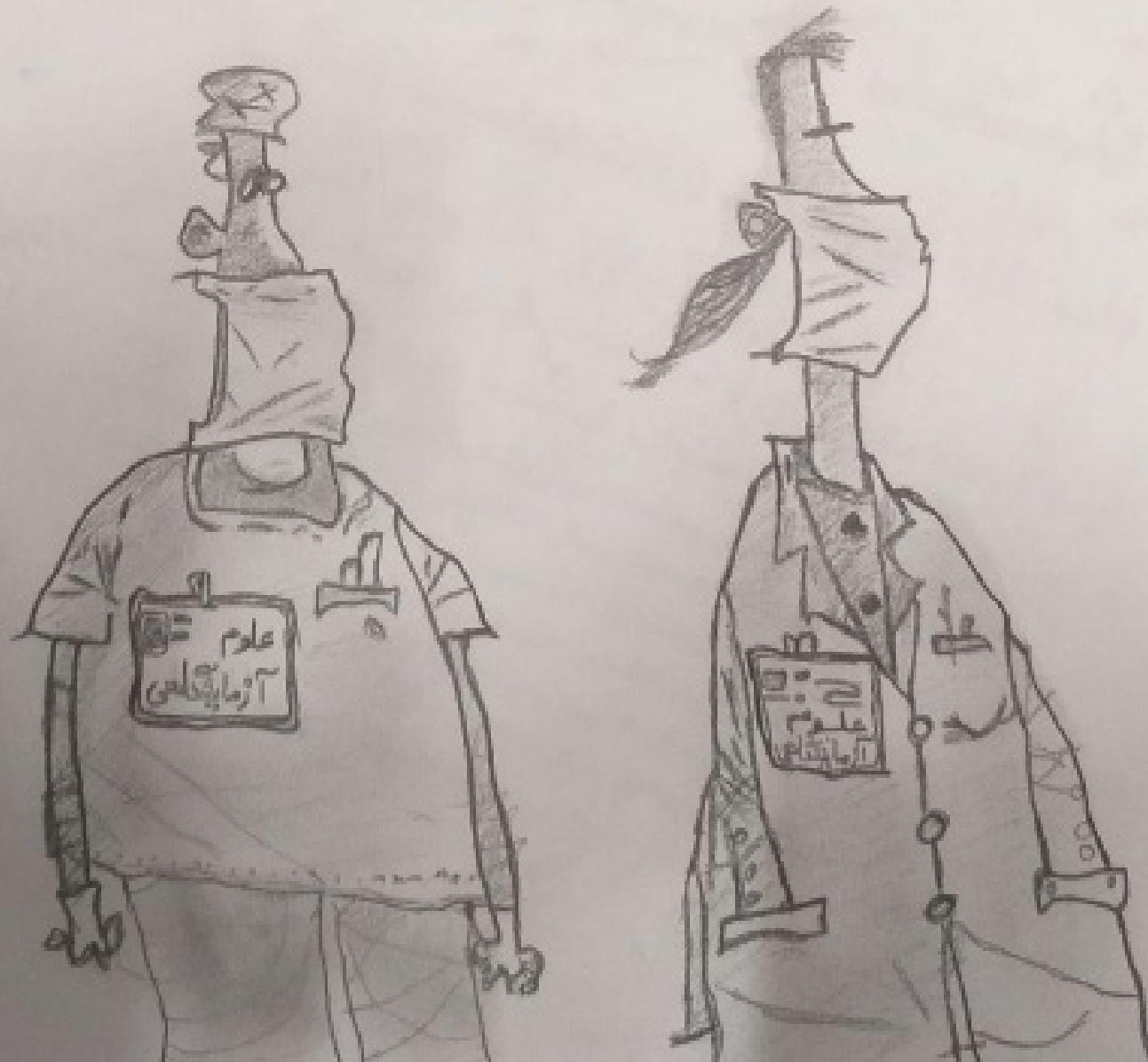
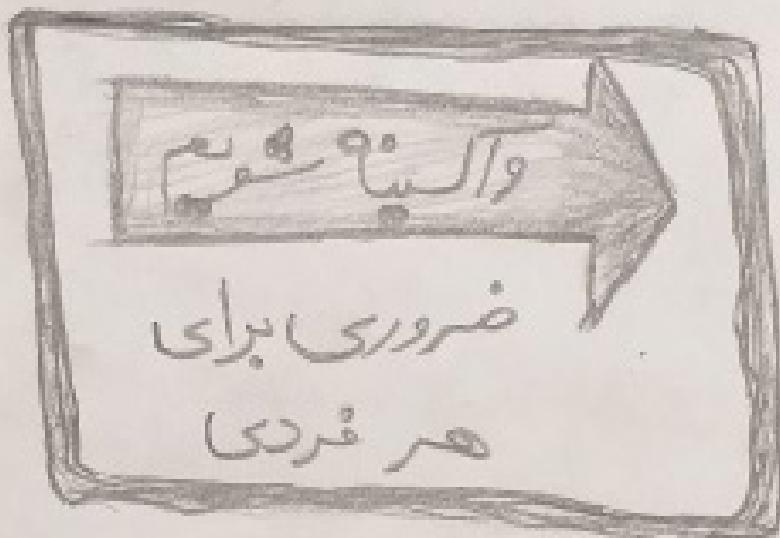
سعیده طاهری
ورودی ۹۹۲

پرنده ها ریشان نمی شود، هیچ گئی ساعت را نگاه نمی کند،
کوزن ها دلوایس خراموش کردن تولد ها نیستند؛ فقط اینان
زمان را اندازه می بینند، فقط اینان ساعت را اعلام می کنند و به
همین دلیل فقط اینان از ترس خلیج نشده رنج می برند له هیچ
موجود ریگ تحمل نمی کند؛ ترس تمام شدن وقت!

۸۵۰۰ تا به آخر نشریه رسیدم اینو بلیم که صفت صد نظریه‌گر و علوم آریست:

راه ارتباطی با ما:
labocyte_vums
mlssa_varastegan

